БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 207 (17.191). ● 9 сентябрь 1978 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ДАЛА МЕҲНАТКАШЛАРИ

◆ Пахтаси пишиб етилган ва етарли миқдорда очилган кўсаклари бўлган карталарда пайсалга солмасдан ғўза баргини тўкишни авж олдирайлик, бугун экинда қўшимча бир кўсак ҳосил қиламан деб, ҳали кеч кузда иккита кўсак пахтасини бой бермайлик. Дефолиация ишларида мавжуд ер усти техникаси ва самолётларнинг тўла ишлатилишига эришайлик.

◆ Пахта йиғим-терими оммавий тусда бошлангунга қадар бошқа барча экинларни зудлик билан саранжом-саришталаб олайлик. Сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, ҳўл мева ва узумни йиғиб олиш ишларини тез туғаллаб, давлатга етказиб бериш топшириқларининг тўла ва ошириб бажарилишини таъминлайлик. Маккажўхорини ўриб олиш, силос бостириш, дағал ем-хашак тайёрлаш ишлари суръатини янада кучайтирайлик.

Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз далаларида мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир хўжалик далаларида ғўзани дефолиация қилиш қизғин давом этмоқда. Бу йил «оқ олтин» ҳосили 30 та «зангори кема» орқали йиғиштириб олинади. Колхоз меҳнат аҳли 1400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олган.

Суратда: (чапдан) устахона мудири Э. Халенов ва механик-ҳайдовчилар М. Ҳайдаров, К. Бекинов ва Т. Ўрмоновлар ўз режалари билан ўртоқлашмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

Машиналар пайкалга кирди

РИШТОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Коммунизм» колхозининг Маҳмуджон Миразимов бошлиқ бригадаси областда биринчи бўлиб машина теримини бошлаб юборди. Сифатли дефолиация қилиниб барги яхши тўкилган 50 гектар майдонда терим агрегатлари гуруллай бошлади. Дастлабки куни мусобақадош механик-ҳайдовчилар — Акрамжон Жумаев билан Набижон Қодиров ўртоқлар 8 гектар майдондаги ҳосилни агрегатлар билан юқори сифатли қилиб териб олдилар. Ҳар икки механик-ҳайдовчи ҳам «Ўзбекистон» маркали терим агрегатлари бункерларидан 5 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкишди. Бригадада машина терими суръати кун сайин ошмоқда.

Хўжаликда ҳаммаси бўлиб 22 та терим агрегати бор. Бугун-эрта хўжаликда машина терими оммавий тус олади. Колхоз меҳнат аҳли машиналар билан йиллик пахта тайёрлаш планини сентябрь ойи ичи бажаришга қатъий бел боғлаганлар.

5 МИЛЛИОН 700 МИНГ ТОННА ПАХТА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида шу йил 8 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	0,94	3,90
Фарғона	0,79	2,23
Сурхондарё	0,54	1,63
Андижон	0,41	1,60
Қашқадарё	0,49	1,35
Наманган	0,25	0,79
Сирдарё	0,09	0,09
Жиззах	—	—
ҚҚАССР	—	—
Самарқанд	—	—
Тошкент	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича	0,33	1,11
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Бухоро	0,31	0,99
Сурхондарё	0,21	0,46
Қашқадарё	0,14	0,14
Наманган	—	—
Республика бўйича	0,19	0,40

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси

ўртоқ Тодор ЖИВКОВга

Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси

ўртоқ Станко ТОДОРОВга

Азиз ўртоқлар!

Миллий байрам — Болгарияда социалистик революциянинг 34 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, бутун совет халқи номидан ва шахсан ўз номимиздан ғоят самимий қутловларимизни ва сизларга, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетига, БХР Давлат кенгаши, Министрлар Советига ва бутун қардош болгар халқига энг яхши истакларимизни қабул қилгайсиз.

Болгарияда социалистик революция болгар халқининг тақдирида туб бурилиш ясади, Болгария давлатининг тарихида янги давр — социализм даврини бошлаб берди.

Болгария 1944 йил 9 сентябрдан кейин босиб ўтган йўл ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида, социалистик демократияни ривожлантиришда катта муваффақиятлар йўли бўлди. БХРнинг муваффақиятлари унинг ҳамма дўстларида қонуний фахрланиш ва чуқур иззат-ҳурмат ҳисларини туғдиради.

Болгария Халқ Республикаси изчил тинчликсевар ташқи сиёсатни ўтказиб келаётганлиги туфайли халқаро майдонда юксак обрў-эътиборга сазовор бўлди. БХР халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга ижобий ҳисса қўшмоқда. БХР Варшава Шартномаси ташкилотида қатнашувчи давлат ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг аъзоси сифатида социалистик ҳамдўстлик бирлиги ва қудратини мустаҳкамлаш соҳасида актив интернационалистик ишларни бажармоқда.

Коммунистлар, барча совет кишилари КПСС ва БКПнинг СССР билан БХР, совет ва болгар халқларининг ҳар томонлама ҳамкорлиги ва уларни янада яқинлаштиришга қаратилган принципиал йўлини амалга оширишда эришилган муваффақиятларга юксак баҳо берадилар. Улар КПСС XXV съездининг қарорларига амал қилиб, партияларимиз, давлатларимиз ва халқларимиз ўртасида мавжуд бўлган самимий қардошларча дўстлик муносабатларини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришга қатъий қарор бергандирлар. Ана шу самимий муносабатлар халқларимизнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади ва у жаҳон социализмини мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир.

Азиз дўстлар, биз Болгариянинг ёркин байрами — озодлик кунини сизлар билан биргаликда нишонлаб, сизларга, бутун қардош болгар халқига ривожланган социалистик жамият қурилишида, БКП XI съезди қўйган тарихий вазифаларни бажариш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришишни чин кўнгилдан тилаймиз.

КПСС билан БКП ўртасидаги, совет ва болгар халқлари ўртасидаги қардошларча иттифоқ мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Яшасин абадий ва бузилмас совет—болгар дўстлиги!

Л. БРЕЖНЕВ А. КОСИГИН

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикасининг Президенти

ўртоқ Ким Ир СЕНга

Корея Халқ Демократик Республикаси Маъмурий кенгашининг Бош министри

ўртоқ Ден Ли ОКка

Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил топган куннинг 30 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва бутун совет халқи номидан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетига, КХДР Марказий халқ комитетига, КХДР Маъмурий кенгашига, бутун корейс халқига, шунингдек шахсан сизларга самимий табрик ва қардошларча саломимизни йўллаймиз.

1948 йил сентябрь ойида корейс диёрида биринчи ишчи-деҳқонлар давлатининг вужудга келиши корейс халқининг миллий ва социал озодлик, социалистик жамият қуриш йўлидаги революцион курашида муҳим тарихий воқеа бўлди.

Корейс халқи Меҳнат партияси раҳбарлигида туб революцион ўзгаришларни амалга оширди. Бу ўзгаришлар натижасида илгари қолоқ бўлган мустамлака мамлакат комил ишонч билан социалистик тараққиёт йўлига ўтди. КХДР меҳнаткашлари ҳозирги пайтда Корея Меҳнат партияси V съездининг қарорларини амалга оширмоқдалар, иккинчи етти йиллик халқ хўжалик плани вазифаларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Совет Иттифоқида давлатларимиз, партияларимиз ва халқларимиз ўртасида империализмга ва реакцияга қарши, агрессия ва уруш кучларига қарши, янги жамият қуриш учун биргаликда олиб борилган курашда вужудга келган қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини юксак қадрлайдилар ва марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм принциплари асосида бу муносабатларни янада ривожлантириш учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қиладилар. Совет халқи КХДРнинг Америка қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш ва Кореяни мустақил равишда тинч йўл билан бирлаштиришга эришиш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш йўлидаги талабини қатъият билан қўллаб-қувватлайди.

Биз бугун шонли сана — Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил топган куннинг 30 йиллигини сизлар билан бирга нишонлаб, Корея Меҳнат партиясининг, бутун корейс халқининг социализм қурилишида, ялпи тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашда янгидан-янги катта муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан тилаймиз.

Совет ва корейс халқлари ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстлик мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Л. БРЕЖНЕВ А. КОСИГИН

ВАТАННИНГ ШОН-ШАРАФИ, ХАЛҚ ИФТИХОРИ

Л. Н. ТОЛСТОЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ КЕЧА

Лев Толстойнинг ижодиёти инсоният даҳосининг энг юксак чўққисига мансубдир. Унинг маънавий ҳаётимизнинг ажралмас қисми бўлиб қолган китобларида халқ ҳаётининг кенг манзараси ҳаддан ташқари теран ва бадиий қудрат билан тасвирлангандир.

«...улкан омма меҳнат аҳлидан иборат ўқувчиларимга эга бўлиш, — деган эди Л. Н. Толстой. — ва ўз фикрларимни унинг қатъий ҳукмига ҳавола қилиш кўнглимдаги энг азиз хоҳишимдир». Гениал санъаткорнинг орзуси рўёбга чиқди. Унинг юксак инсонпарварлик ғоялари билан суғорилган асарлари авлодлар ҳукмидан шараф билан ўтди. Буюк сўз устасининг китобхонлари, халқнинг унга бўлган меҳр-муҳаббати чиндан ҳам чексиздир. Юбилей тантаналари буни кишида зўр таассурот қолдирадиган куч билан намойиш қилиб кўрсатди. 8 сентябрь куни Москвада ССР Иттифоқи Большой театрида буюк ёзувчи туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди.

Байрамлардагидек безатилган саҳнанинг ичкарисига Лев Николаевич Толстойнинг портрети қўйилган.

Кеча иштирокчилари **Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин** ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Президиумда Бутуниттифоқ юбилей комитетининг аъзолари, совет ёзувчилари, фан, маданият ва санъат арбоблари, жамоатчилик намояндалари, чет эллик меҳмонлар ҳам ўтирибдилар.

Бутуниттифоқ юбилей комитетининг раиси, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков тантанали кечани очди.

Гениал ёзувчи туғилган куннинг 150 йиллик байрами бамисоли баҳор тошқинидек бутун мамлакатни қамраб олиши, деди у, Толстойнинг жасорати мангулигини, шон-шуҳрати чексизлигини, халқнинг унга бўлган меҳр-муҳаббати буюклигини яна бир марта кўрсатди.

Лев Толстой рус миллатининг порлоқ чўққиси, барча совет кишиларининг ифтихори эди ва шундай бўлиб қолади. Ғоят буюк ёзувчи, асло ўлмас бадиий сўз дурдоналарини яратган Толстой Ватанимизнинг социал тараққиётига, золимлар ва эксплуатация дунёсининг ағдарилишига, халқ оммасининг баҳодирона бунёдкорлик кучларининг уйғонишига, адолат, тенглик, инсонийликнинг тантанасига, жамиятнинг маънавий янгиланишига мисли кўрилмаган куч-ғайрат билан ёрдам берди. У ўзида бир инсон ҳаётида бутун бир оламни сиғдира олган гигант эди. В. И. Ленин бундай деб ёзган эди: «Л. Толстой ўз асарларида шу қадар катта масалаларни майдонга қўя олдики, бадиий кучи жиҳатидан шу даражада баландга кўтарилдики, унинг асарлари жаҳон бадиий адабиётида биринчи ўринлардан бирини эгаллади».

Толстой революцион ларзали кунларга қадар етиб келмади, лекин ишчилар синфи ва унинг ленинчи партияси ёзувчининг адабий меросини юксак қадрладилар. Ана шу меросда келажакка мансуб бўлган ҳамма нарсадан меҳнаткашларнинг озодлик учун кураши ва янги социал уклад қурилиши манфаатлари йўлида тўла-тўкис фойдаланилди. Толстой чор Россиясида қанчалик кенг машҳур бўлмасин фақат совет тузуми йилларидагина, Ватанимиз ёппасига саводхонлар мамлакати бўлганидан кейингина Лев Толстойнинг китоблари чинакам халқ мулки бўлиб қолди.

Ёзувчининг энг эзгу орзуси рўёбга чиқди, — деб сўзини давом эттирди нотиқ, — бу орзулар халққа мансубдир, яшаш нашъасини яратиш, инсоннинг маънавий оламини такомиллаштириш, унда диёнат уйғотиш, олижанобликни тарбиялаш, ўзига ўхшаш кишиларда биродарлик туйғусини қарор топтириш учун ўз жонажон диёрини эъзозлаётган миллион-миллион оддий кишиларга мансубдир.

Бугун совет кишилари билан биргаликда барча қитъалардаги тараққийпарвар кишилар Толстойнинг номини ихлос ва миннатдорчилик билан тилга олмоқдалар. Бутун маданият тарихида бирорта ёзувчи ҳалигача бу қадар мустаҳкам ва тобора кучайиб бораётган довруқ таратмаган эди, бирорта ҳам ёзувчи Лев Толстой Ватан ва чет эл адабиётини ривожлантиришга кўрсатганидек ва кўрсатаётганидек кучли таъсир ўтказмаган эди. Кўп миллатли совет адабиётига келганда эса, Лев Толстойнинг ижодий тажрибаси бу адабиёт учун бамисоли йўлчи юлдуздек нур сочиб турибди. Толстойнинг тажрибаси олға ундамоқда, илҳомлантирмоқда, ёзувчиларга замон билан халқ олдидаги бурчи ва масъулиятини эслатиб турибди.

Леонид Ильич Брежнев 1977 йил 17 январь куни Лев Николаевич тўғрисида самимий ва кишини тўлқинлантирадиган гапларни айтди. «Ясная Полянага келган кишининг юраги урishдан тўхтагандек бўлади, — деб ёзган эди у уй-музейнинг ҳурматли меҳмонлари дафтарига, — бу ерда энг улуғ рус ёзувчиси, жаҳон маданиятининг даҳоси, янги-янги авлодлар учун ҳикмат манбаи бўлиб қоладиган асарлар муаллифи яшаб, ижод этган. Лев Толстой асарларида рус халқининг характери тўла-тўкис ва кенг акс этган. Бу асарларда халқ кучларининг тарихдаги ҳал қилувчи роли тўғрисидаги, инсон билан жонажон диёрнинг узвий алоқаси ҳақидаги фикрлар тараннум этилган.

«Уруш ва тинчлик» қаҳрамонлари совет кишиларидан бир ярим аср аввал ўтишган. Аммо юксак ватанпарварлик ва қаҳрамонлик туйғулари, ўша-ўша ҳақиқат ва адолат, Ватан ор-номуси учун жон беришга тайёр бўлиб туриш руҳи уларни яқинлаштиради».

Лев Толстой, унинг асло сўнмас ижодиёти бутун ғалаба ва оғир синов йилларида, уруш ва тинчлик кунларида, ажойиб Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун қаҳрамонона курашда биз билан бирга бўлди. Мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдек тарихий вазифани охирига қадар амалга ошириши керак бўлган совет кишиларининг янги авлодлари Л. Н. Толстойнинг гениал асарларидан ўзи учун ватанпарварлик руҳи ва юксак маънавий сабоқ олишига сира шубҳаланмаслик мумкин.

Г. М. Марков Бутуниттифоқ юбилей комитети, СССР Ёзувчилар союзи ва Маданият министрлиги номидан, шунингдек кечанинг барча иштирокчилари номидан Толстой тантаналарига жаҳоннинг ўн етти мамлакатидан келган ёзувчиларни, маданият ва санъат арбобларини самимий табриклади.

А. М. Горький номли жаҳон адабиёти институти директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Г. П. Бердников «Лев Толстой ва ҳозирги замон» мавзуида доклад қилди.

Бугунги тантанали мажлисда қандайдир тарихий унутилмас воқеа бор, деди у. В. И. Ленин бундан бор-йўғи қарийб етмиш йил муқаддам Толстой ижодиёти рус халқининг жуда озчилик қисмигагина тааллуқлидир, чунки қашшоқлик ва саводсизлик кўпчиликнинг қисмати эди, деб ёзганлигини бир эслайлик. Ленин бундай аҳволга социалистик революциягина чек қўйиши мумкинлигига амин эди. Бугун биз ленинча башорат рўёбга чиққанлигининг шоҳидларимиз. Толстой мероси эндиликда Совет Иттифоқидаги барча халқлар маънавий ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди.

Ёзувчининг ижодий йўли, унинг буюк асарлари асло такрорланмасдир. У бадиий прозанинг барча жанрларида чуқур новатор эди, буюк драматург, тенги йўқ публицист, эстетика ва фалсафа проблемалари юзасидан ажойиб асарларнинг муаллифи эди. Толстой ҳаётлик чоғидаёқ бутун дунёда шуҳрат қозонди. В. И. Ленин 1910 йил ноябрь ойининг мотам кунларида эълон қилган мақоласида бундай деб ёзган эди: «Лев Толстой вафот этди. Унинг санъаткор сифатида жаҳон аҳамияти, мутафаккир ва тарғиботчи сифатидаги жаҳонга машҳурлиги, униси ҳам буниси ҳам рус революциясининг жаҳон аҳамиятини ўзига хос тарзда акс эттиради».

Россияда биринчи революция бошланган пайтда миллион-миллион рус деҳқонларида вужудга келган ғоялар ва қарашларнинг изчиллик билан ифодаланиши, даврнинг чуқур жараёнларини доҳиёна акс эттириш буюк санъаткор асарларининг қудратли кучини белгилаб берди, унга ўз асарларида жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга молик масалаларни қўйиш имконини берди.

Бундай масалалар қаторига дастлаб чор Россиясининг ижтимоий ва сиёсий тузуми, буржуазия оламида ҳозирги замон ёзувчиси олдида турган проблемаларни киритиш мумкин. Санъаткор ва мутафаккир Толстойнинг буюклиги дастлаб унинг хусусий мулкчиликка ва оммани эксплуатация қилишга асосланган ижтимоий тузумни сўзсиз инкор этишида намоён бўлди. Бу позициянинг шу қадар чуқур ва атрофлича асослаб берилиши унинг хизматидирки, жаҳон адабиёти унга қадар бундай хизматни билмаган эди. Толстой ҳукмрон тузумни тобора кескин танқид қилиб, ҳақиқат инсоннинг табиий ҳис-туйғулари ва муносабатида эканлигини, ҳақиқат-адолат меҳнат халқ ҳаёти илдизига бориб тақалишини ишонч билан кўрсатиб беради.

Толстойнинг эътироф этишича, у «Уруш ва тинчлик» устида ишлаганида, ёзувчини «халқ фикри» тўлқинлантирди ва илҳомлантирди. Толстой 1812 йилги Ватан урушининг улуғвор манзарасини яратиб, халқ оммасининг ҳал қилувчи тарихий йўлини ҳаққоний кўрсата олди. Леонид Ильич Брежнев Тулада сўзлаган нутқида роман-эпопеянинг бу асосий ғоясини алоҳида таъкидлаб ўтди. «...асосий фикр, яъни пировард натижада, — деган эди у. — халқ, омма тарихнинг туб масалаларини ҳал этади, давлатларнинг тақдирини ва урушларнинг оқибатини белгилаб беради деган фикр — ана шу сермазмун фикр ҳамма вақтлардагидек ҳозирги кунда ҳам тўғри фикрдир».

Ёзувчи томонидан хусусий мулкчилик тузумининг ва социал тенгсизликнинг сўзсиз рад этилиши ўз моҳияти жиҳатидан социалистик фикр эди. Янги ижтимоий тузум тўғрисида Толстойнинг орзулари ҳам ўз негизи жиҳатидан социалистик орзу эди. Бу шундай тузум бўладики, деган эди Толстой, бундай тузумда ҳозир ҳукмрон бўлган нифоқ, алдаш ва зўравонлик одамларнинг эркин иттифоқлиги, ҳақиқат ва биродарона меҳр-муҳаббати билан алмаштирилади...». Лекин Толстой деҳқонлар революцион ҳаракатининг кучли томонларинигина эмас, балки заиф томонларини ҳам ифодалай олди. Толстой хусусий мулкчиликка асосланган тузумни танқид қилишда гуманистик идеалларнинг қарор топишида ҳақ эди, лекин воқеликни ўзгартириш йўллари тўғрисида унинг тасаввури утопик эди. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин рус халқи Толстой асарларини ўрганар экан «ўз озодлиги ишини охиригача етказишига имкон бермаган ўз ожизликлари нимадан иборат эканини тушуниб олиши лозим бўлади. Олға бормоқ учун мана шуни тушуниб олмоқ керак», деб таъкидлаган эди.

Халқимиз Лениннинг бу васиятини рўёбга чиқарди, — деб таъкидлади докладчи. — Октябрь социалистик революцияси халқ тарих сабоқларини нақадар тез ва чуқур ўзлаштириб олганлигини кўрсатди.

Толстой ўртага қўйганидек ҳаққоний асосларда жамиятни қайта қуришнинг буюк масалалари ҳозирги замонда ҳам ўзининг актуал аҳамиятини йўқотгани йўқ. Капитализм умумий кризиси чуқурлашаётган шароитларда, унинг бутун муросасиз зиддиятлари, унинг бутун даволаб бўлмайдиган маразлари кўзга яққол кўринаётган бир пайтда, империалистик босқинчилик ва мазлум халқларни талаш давом этаётган бир пайтда Толстойнинг хусусий мулкчиликка асосланган тузум негизларини фош этувчи қаҳр-ғазабли овози сусайиш у ёқда турсин, аксинча борган сари кучлироқ янграмоқда.

Улуғ Октябрь Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларини уйғотди, эндиликда бир маҳаллар Россияда бўлганидек, жаҳоннинг бепоён ерларида халқ денгизи тубигача тўлқинланиб кетди.

Ҳозирги замонда миллий озодлик, антиимпериалистик кураш вазифалари қанчалик мураккаб ва хилма-хил бўлмасин, бу кураш Лев Толстой ўзининг ижодиётида гениал акс эттирган меҳнаткаш халқнинг асрий орзу-умидлари учун олиб борилмоқда.

Толстой ижодий меросининг муҳим қисмини, деб таъкидлаб ўтди Г. П. Бердников, унинг маънавий изланишлари ташкил этади. Ана шу изланишларда биз учун кўпгина қадрли нарсалар бор. Бизнинг ахлоқимиз қуруқ ерда вужудга келгани йўқ. Социализм бу борада ҳам ўтмиш прогрессив демократик меросини олади ва ижодий ривожлантиради. Толстой ахлоқий таълимотининг энг яхши томонлари ҳам бунга тааллуқлидир.

Толстойнинг кишини киши томонидан эксплуатация қилиш ғоят ахлоқсизликдир ва бунга йўл қўйиб бўлмайди, деган эътиқоди бизга азиз-

(Давоми учинчи бетда).

ПОЛИЗЧИЛАР КОНКУРСИ

8 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида полизчиларнинг республика конкурси ўтказилди. Конкурсда Ўзбекистоннинг 73 колхоз ва совхозидан илғор деҳқонлар, халқ селекциячилари, шунингдек сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институтининг олимлари иштирок этдилар.

Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областларидаги водийлар ва воҳаларда етиштирилган қовуннинг 80 нави конкурсга тақдим этилган эди. Конкурс полизларда муносиб ўрин эгаллаши лозим бўлган энг қимматли навларни аниқлаш, ана шу маҳсулотнинг сифатини янада яхшилаш йўлларини белгилаш имконини берди.

Фарғона область Охунбобоев районидаги 1 Май номли колхоз халқ селекциячиси, 1977 йилги конкурс ғолиби А. Алигазҳаровга тантанали вазиятда Диплом ва «Москвич» автомашинаси топширилди. Бу йилги конкурсда совринги ўринларни эгаллаган халқ селекциячиларидан бир группаси республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари ва қимматли совғаларига сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Й. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов қовунларнинг энг яхши навлари қўйилган павильонни кўздан кечирдилар. Ш. Р. Рашидов селекциячилар билан суҳбатда қишлоқ хўжалигининг ана шу муҳим тармоғини янада юксалтириш, энг юқори талабларга мос бўлиб тушадиган янги навларни яратишга қаратилган селекция ишини яхшилаш соҳасида республика полизчилари олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди.

(ЎзТАГ).

«Союз-31» кемаси қайтадан туташтирилди

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 7 сентябрь. (ТАСС). «Салют-6» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учиш программасига мувофиқ бугун «Союз-31» космик кемасини қайта туташтириш борасида техникавий эксперимент бажарилди.

Илгари хабар қилинганидек, орбитал комплекс ичига Валерий Биковский билан Зигмунд Йенни элтиб қўйган «Союз-31» космик кемаси станциянинг агрегат бўлмаси томонидаги туташтирувчи узелга туташтирилган эди. Комплексни қайта тузиш борасидаги эксперимент чоғида «Союз-31» кемаси станциянинг ўтиш бўлмасидаги туташтирувчи узелга қайтадан туташтирилди.

Кемани қайтадан туташтириш ишлари бошқариладиган орбитал комплексни ёқилғи, асбоб-ускуна ва зарур юклар билан таъминлаш соҳасидаги транспорт операцияларини ўтказиш имкониятини яратиш мақсадида бажарилди.

Қайта туташтиришга тайёргарлик вақтида Владимир Коваленок билан Александр Иванченков орбитал комплекснинг борт системаларини текшириб кўрдилар, сўнгра «Союз-31» кемасига ўтиб туйнукни ёпдилар.

Москва вақти билан соат 13 дан 53 минут ўтганда «Союз-31» кемаси ва «Салют-6» орбитал станцияси бир-биридан ажралди.

Ҳисоблаб қўйилган вақтда станция билан кемада бир-бирини излаш ва яқинлашиш системалари ишга туширилди, шундан кейин «Салют-6» орбитал станцияси бурилди. Сўнгра «Союз-31» кемаси станциянинг ўтиш бўлмаси томонидаги туташтирувчи узелга ёндашиб туташтирилди.

Космонавтлар туташтирувчи узелнинг герметиклигини текшириб кўргач, туйнукни очиб станция хонасига ўтдилар.

Орбитада манёвр қилиш ва туташтиришнинг барча босқичларида станция билан кеманинг бор системалари пухта ишлади.

Космонавтлар Владимир Коваленок билан Александр Иванченков планлаштирилган учиш программасини бажаришни давом эттирмоқдалар.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НУКУС, 8 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Қорақалпоғистон область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари область партия ташкилотининг капитал қурилишда план ва социалистик мажбуриятларни бажариш ҳамда 1978 йилда ишга тушириладиган объектларнинг фойдаланишга топширилишини таъминлаш соҳасидаги вазифаларини муҳокама этдилар.

Область партия комитетининг секретари А. П. Федоров доклад қилди.

ЛЕНИН ВАСИЯТИНИ БАЖАРА БОРИБ

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида» китоби босилиб чиқиши муносабати билан

Совет халқи КПСС раҳбарлигида ғоят катта тарихий муваффақиятларга эришди. Қадамба-қадам ўсиб, коммунистик жамиятга айланиб борувчи ривожланган социалистик жамият қурилганлиги, СССРнинг халқаро позициялари мустаҳкамланаётганлиги халқаро муносабатларга тобора самарали таъсир ўтказмоқда, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга, барча халқларнинг озодлиги, мустақиллиги ва социал тараққиёт ишига кўмаклашмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида» сиёсий адабиёт нашриёти чиқарган китобида ҳозирги халқаро ҳаётнинг асосий проблемалари чуқур, чинакам илмий анализ қилинган, КПСС ленинча ташқи сиёсат йўлининг туб қоидалари ижодий равишда ривожлантирилган.

Китобга авторнинг 1964—1978 йиллар ўртасидаги даврда сўзлаган нутқлари ва ёзган мақолалари тўлалигича ёки қисман киритилган. Уларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг инсоният тақдири учун бўлган аҳамияти, унинг жаҳон тарихи бутун боришига ўтказган ҳал қилувчи таъсири атрофлича кўрсатиб берилган. Нашр этилган асарларда ҳозирги жаҳон тараққиётининг белгиловчи омиллари, жаҳон социализмининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, давримиз бошқа революцион кучларининг роли аниқ очиб берилган, келажакнинг реалистик истиқболлари кўрсатилган, халқларнинг тинчлик учун, янги жаҳон урушининг олдини олиш учун курашдаги вазифалари таърифланган. Китоб материаллари КПСС билан Совет давлати ленинча ташқи сиёсат принципларига амал қилиб, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун изчиллик ва собитқадамлик билан олиб бораётган курашини ғоят жозибадор тарзда ифодалайди.

«Биз ўз халқаро сиёсатимизнинг вазифасини,—деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев,—бизга коммунизм қуриш учун зарур бўлган, барча социалистик мамлакатларга, ҳамма давлатларнинг халқларига зарур бўлган тинчликни мустаҳкамлашдан иборат деб биламиз. Шу сабабли биз бундан буён ҳам агрессия сиёсатига қарши ҳаракат қилаверамиз ва бутун дунёда агрессив урушларни келтириб чиқарадиган шарт-шароитлар тугатилишига кўмаклашаверамиз.

Биз ўз халқаро сиёсатимизнинг вазифаси ва ролини барча халқларнинг ўз ажралмас ҳуқуқларини ва аввало мустақил, эркин ривожланиш, уларнинг ҳозирги цивилизация самараларидан фойдалана олиш ҳуқуқини амалга оширишларига кўмаклашишдан иборат деб биламиз.

Биз халқаро майдондаги сиёсатимизнинг вазифаси ва ролини империализмга қарши, эксплуатация ва зулмнинг барча шаклларига қарши, озодлик ва инсоний қадр-қиммат учун, демократия ва социализм учун курашаётганлар тарафида доимо бўлишдан иборат деб биламиз».

1914 йилда, дунё империалистик уруш алангаси ичида қолган бир пайтда В. И. Ленин келажак тўғрисида ўйлаб бундай деб ёзган эди: «социалистик ҳаракат... инсоният жамиятининг янги, олий шаклларини ижод этади, ўшанда ҳар қандай миллат меҳнаткаш оммасининг ҳаққоний эҳтиёжлари ва илғор муддаолари биринчи бор интернационал бирликда қондириладиган бўлади...»

Эндиликда социалистик давлатларнинг катта, аҳил, тенг ҳуқуқли оиласи Ленин башоратининг амалга оширилганлигини кўрсатиб турибди. Жаҳон социализм системасининг вужудга келиб, ривожланиб бораётганлиги — Улуғ Октябрнинг ҳозирги дунё қиёфасини белгилаб берган халқаро оқибатлари орасида энг муҳими бўлди. Социалистик ҳамдўстлик — ҳозирги халқаро ҳаётга тобора кўпроқ таъсир ўтказаётган омилдир. Шу сабабли КПСС билан Совет давлати муштарак мақсадлар ва манфаатлар туфайли, муштарак дунёқараш туфайли, ўртоқларча бирдамлик ва қардошларча ўзаро ёрдам риштлари билан бирлашган ва жипслашган социалистик давлатларнинг иттифоқи, дўстлиги ва ҳамкорлигига нақадар катта аҳамият бераётганликлари табиий.

Китобда социалистик давлат қурилишининг биргаликдаги тажрибаси тўплана борган сайин алоҳида олинган ҳар бир мамлакат шароитида янги жамиятни қарор топтириш ва ривожлантиришнинг мураккаб проблемаларини тўғри ҳал этиш йўлларини топишга ёрдам бераётган илмий асосланган ва практикада текширилган йўл-йўриқлар қандай ишлаб чиқилаётганлиги яққол кўрсатиб берилган.

Қардош социализм мамлакатларини бирлаштириб турган кўпдан-кўп ўзаро алоқалар партиялар, давлат органлари, ишлаб чиқариш коллективлари ҳамкорлигининг мазмундор ва ёрқин манзарасини ҳосил қилади. Мустаҳкамланиб бораётган бу ҳамкорлик— марксча-ленинча идеаллар билан, самимий дўстлик, ўртоқлик, ўзаро ишонч туйғуси билан жипслашган миллион-миллион кишиларнинг жонажон ишидир.

Қардош коммунистик ва ишчи партиялар ўз олдиларида пайдо бўлаётган масалаларни социалистик интернационализм позицияларидан туриб ҳал этмоқдалар. Айни шу йўлда ҳар бир қардош халқнинг манфаатлари, жаҳон социализмининг позициялари, тинчлик ва хавфсизлик манфаатлари ғоят муваффақиятли таъминланишини бой тажриба исбот этди. Марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм ғояларига садоқат — шу бирликнинг илдизларидир, сидқидиллик, ишонч ва тенг ҳуқуқли ўртоқларча ҳамкорлик муҳитининг манбаларидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга, қардош мамлакатларнинг самарали алоқаларини ривожлантиришга қандай ҳисса қўшганликлари ҳаммага маълум. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил июль-август ойларида Қримда қардош партиялар ва давлатларнинг раҳбарлари билан ўтказган дўстона учрашувлари шу йўлдаги янги катта қадам бўлди. Бу учрашувлар давомида қардош мамлакатларнинг ҳамкорлигини марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмнинг метин негизида янада ривожлантириш, тинчлик ва социал тараққиёт ишини дадил олға силжитиш манфаатлари йўлида бу ҳаракатларни мувофиқлаштириб олиб бориш муҳимлиги яна бир карра тасдиқланди.

Совет ҳокимияти ленинча Сулҳ тўғрисидаги декрет белгиси остида туғилди ва ўша пайтдан бери Советлар мамлакатининг бутун ташқи сиёсати тинчликсеварлик руҳи билан суғорилган. Объектив тарихий шароитлар унинг конкрет мазмунини: турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш йўлини тақозо этди.

Китобнинг 759 саҳифаси — империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, халқаро вазиятни соғломлаштириш учун, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун кейинги ўн тўрт йил мобайнида олиб борилган курашнинг яққол йилномасидир. Бу — КПСС билан Совет давлати сабот ва собитқадамлик билан ўтказган ташқи сиёсат фаолияти йиллари бўлди. Халқаро вазиятда жуда муҳим ижобий ўзгаришлар содир бўлди. Бу ўзгаришларга КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан тинчлик Программасини ва унинг узвий давоми бўлмиш XXV съезд қабул қилган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш программасини амалга ошириш йўлида қўйилган қадамлар туфайли эришилди.

Китобда халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш йўлидаги тадбирларнинг бутун бир комплексини ишлаб чиқиб, амалга ошириш соҳасида қилинган жуда катта ишлар ўз ифодасини топган.

«Айниқса етмишинчи йилларда сезила бошлаган дунёдаги яхши ўзгаришлар, — деб уқтиради ўртоқ Л. И. Брежнев, — халқаро кескинликни юмшатиш деб аталди. Бу ўзгаришлар конкрет равишда кўриниб турибди. Улар мамлакатлар ўртасидаги ҳалол ва одилона ўзаро муносабатлар қоидаларининг ўзига хос кодекси бўлмиш халқаро ҳужжатларда эътироф этилди ва мустаҳкамланди, бу эса ҳарбий авантюралар ишқибозлари йўлига ҳуқуқий ва маънавий сиёсий тўсиқ қўяди. Бу ўзгаришлар қуролланиш пойгасининг каналларини тўсадиган дастлабки, ҳозирча кичикроқ бўлса ҳам аҳдномаларга эришилганида кўриниб турибди. Бу ўзгаришлар турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасидаги тинч ҳамкорликнинг кўпгина соҳаларини ўз ичига олувчи битимларнинг сертармоқ шохобчаларида кўриниб турибди».

КПСС билан Совет давлатининг капиталистик мамлакатларга нисбатан ўтказаётган сиёсатида тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш учун, мустаҳкам тинчлик учун, янги жаҳон уруши келиб чиқиши хавфини камайтириш, келгусида эса тугатиш учун кураш асосий йўналиш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

«Совуқ уруш»дан, икки дунёнинг портлаш хавфи туғилиб турган мухолифлигидан халқаро кескинликни юмшатишга ўтилганлиги аввало жаҳон майдонида кучлар нисбатидаги ўзгаришлар билан боғланган. Давлатлар ўртасидаги муносабатларни уруш ёқасида туриб ҳаракат қилиш эмас, балки низоли масалалар юзасидан музокаралар олиб бориш, мухолифлик эмас, балки, тинч-тотув яшаш белгилаши кераклигини тушуниш устунлик қилиши учун кўп куч-ғайрат сарфлаш лозим бўлди.

Сабот ва изчиллик билан, собитқадамлик билан ўтказиб келинаётган ленинча ташқи сиёсат йўлининг самарали натижалари равшан кўриниб турибди.

КПСС ва Совет давлати капиталистик давлатлар билан тенг ҳуқуқли ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев 1976 йил октябрида таъкидлаб ўтганидек, бу иш ҳар бир босқичда ўзининг хусусиятларига эга бўлади. Франция, ГФР, Америка Қўшма Штатлари, Канада, Италия, Англия ва бошқа капиталистик мамлакатлар билан тинч-тотув яшашнинг нормал муносабатлари асосини яратиш вазифаси нақадар изчиллик ва сабот билан ҳал этилганлигини китоб материаллари кўрсатиб турибди. Ана шуларнинг ҳаммасига асосан эришилгач, КПСС билан Совет давлати яна олға томон бордилар, сиёсат, экономика, илм-фан, техника, маданият соҳасида янада кенг ҳамкорликни ривожлантира бошладилар. Кейинги вақтларда бу йўлда бир талай фойдали ишлар қилинди.

Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги муносабатлар Европада ва Европадан бошқа қитъаларда ҳам мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик биноси қурилишининг муҳим таркибий қисмларидан биридир. Совет—Франция ҳамкорлиги иккала мамлакатга сезиларли фойда келтирди ва шу билан бирга халқаро ҳаёт практикаси учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг муносабатлари учун кўп нарса берди. СССР билан Франциянинг иқтисодий-илмий-техникавий алоқалари ҳозир космосни ўзлаштириш, электрон-ҳисоблаш техникаси, ноёб машина ва ускуналар ишлаб чиқариш сингари соҳаларни ўз ичига олиб турибди.

СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатлар ҳозир Европадаги стабилликнинг муҳим белгиси бўлиб қолди. Шу йил май ойида ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визити давомида Боннда имзоланган Қўшма декларацияда томонларнинг ГФР билан СССР ўртасидаги сиёсий ҳамкорлиги мустаҳкам, доимий асосда ривожлантиришга аҳд қилганликлари изҳор этилди. Бу нарса икки томонлама ишларга ҳам, шунингдек йирик халқаро масалаларга ҳам, аввало тинч-тотув яшаш, кескинликни юмшатиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш сингари масалаларга таллуқлидир. Иқтисодий алоқаларни кенг миқёсда ривожлантиришни кўзда тутувчи узоқ муддатли битим имзоланди.

Совет Иттифоқининг дўст қўшни Финляндия билан муносабатларида кўпгина муваффақиятларга эришилди. Иккала мамлакатнинг халқлари ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ишонч доимо мустаҳкамланмоқда. Иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги алоқалар кенг қулоч ёйди. Халқаро тинчлик ва хавфсизлик манфаатлари йўлида биргаликда қилинаётган иш самаралидир.

КПСС ва Совет давлати Европада бошқа ижтимоий системадаги катта ва кичик барча давлатлар билан ҳамкорлик қилишга катта аҳамият бермоқдалар. Советлар мамлакатининг Италия, Швеция, Австрия билан алоқалари ҳамма йўллар бўйлаб яхши ривожланмоқда.

Совет Иттифоқининг капиталистик дунёдаги энг катта давлат — Америка Қўшма Штатлари билан муносабатларида 70-йилларнинг бошларида яхшиланиш томон рўй берган бурилиш янги жаҳон уруши хавфини камайтириш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Бу — халқаро иқлимни, шу жумладан Европадаги халқаро иқлимни ҳам соғломлаштиришга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Бироқ, воқеаларнинг бундай ривожи АҚШдаги муайян доираларга ёқмагани маълум, бу доиралар ҳозирги вақтда воқеаларнинг ривожини тескари буриб юборишга уриниб, қуролланиш пойгасини кучайтирмоқдалар, СССРга нисбатан ишончсизлик уруғларини сочмоқдалар, иккала давлатнинг нормал ҳамкорлигига тўсқинлик қилмоқдалар. СССР кескинликни юмшатишга муқаррар тус бериш учун, башарти Қўшма Штатлар ҳам яхши ўзаро манфаатли муносабатда бўлишни хоҳласа, у билан ана шундай муносабатларни ривожлантириш учун муттасил ҳаракат қилиб келмоқда. Ўзидан равшанки, иккала мамлакат ўртасида ҳамма соҳалардаги муносабатлар тўла тенглик ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик негизидагина муваффақиятли қурилиши ва ривожлантирилиши мумкин.

Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабага совет халқи ҳал қилувчи ҳисса қўшди. Шу ғалабадан сўнг икки миллиарддан ортиқ киши мустамлакачилик зулмини улоқтириб ташлади. Собиқ мустамлака ва ярим мустамлакалар давлат мустақиллигига эришдилар, актив халқаро ҳаёт майдонига чиқдилар. Китобда қайд этилганидек, умуман империализм мустамлакачилик системасининг классик формалари тугатилган деб ҳисоблаш мумкин, бу эса жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик ҳодисадир.

Ўтмишнинг мустамлака меросини тугатиш жараёни кенгаймоқда, мустаҳкамланмоқда ва кучайиб бормоқда. Озодликка чиққан кўпгина давлатлар капиталистик ривожланиш йўлини рад этиб, эксплуатациядан халос бўлган жамият қуриш мақсадини ўз олдиларига қўйиб, социализм йўлини танлаб олаётганликлари ғоят катта аҳамиятга моликдир.

Ривожланаётган мамлакатлардаги мураккаб жараёнларга Совет Иттифоқининг муносабати аниқ ва равшан. У бошқа мамлакатлар ва халқларнинг ички ишларига аралашмаяпти. Ҳар бир халқ, ҳар бир мамлакатнинг ўз ривожланиш йўлини танлаб олишдан иборат муқаддас ҳуқуқини ҳурмат қилиш — ленинча ташқи сиёсатнинг ўзгармас принципидир.

Совет Иттифоқи ёш давлатларнинг ҳаққоний муддаоларини, уларнинг империалистик эксплуатациядан узил-кесил халос бўлишга, ўз миллий бойликларини ўзлари тасарруф этишга аҳд қилганликларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўпгина доклад ва нутқларида бу ҳақда равшан қилиб айтилган. Ана шундай ёндашиш Совет Иттифоқининг ривожланаётган мамлакатларга нисбатан ўтказаётган ташқи сиёсатига асос қилиб олинган.

СССР ривожланаётган мамлакатларнинг халқаро иқтисодий муносабатларни тенг ҳуқуқлилик негизларида қайта қуриш тўғрисидаги капиталистик давлатларнинг «учинчи дунё»даги бирмунча заифроқ шерикларни эксплуатация қилишининг барча шаклларини тугатиш ҳақидаги одилона талабларини қўллаб-қувватлаш йўлида актив қадамлар қўймоқда. У, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида бу хусусда конкрет таклифлар билан майдонга чиқди. Совет Иттифоқи ўзининг ривожланаётган давлатлар билан иқтисодий алоқаларини тенг ҳуқуқлилик, ўзаро манфаатдорлик, ички ишларга аралашмасликка қаттиқ риоя этиш асосига қурмоқда, ўтмишдан мерос бўлиб қолган иқтисодий қолоқликни бартараф этишда озодликка эришган кўпгина давлатларга ёрдам бермоқда.

СССРнинг Ҳиндистон билан муносабатлари унинг ривожланаётган давлатлар билан дўстона муносабатларини кўрсатувчи характерли мисол бўлиб хизмат қила олади. Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома билан мустаҳкамланган бу муносабатлар бой ва хилма-хилдир. Иккала мамлакатнинг алоқалари фан, маданият, санъатнинг кўпдан-кўп соҳаларидаги ҳамкорликни ўз ичига олади. Бу алоқалар халқаро ишлардаги баҳамжиҳат ҳаракатларни ҳам ўз ичига олади, бу ҳаракатлар бошдан оёқ ялпи тинчликка хизмат қилмоқда. Совет—Ҳиндистон муносабатлари осойишта ва бир текис сиёсий муҳитда ривожланмоқда ҳамда Осиёдаги ва бутун дунёдаги тинчлик ва стабилликнинг муҳим омили бўлиб турибди.

Уруш ва тинчлик проблемалари китобда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу проблемаларни назарий ва сиёсий жиҳатдан ишлаб чиқишда, Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсатини шакллантириш ва амалий равишда рўёбга чиқаришда жуда катта роль ўйнамоқда. У ўзининг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги кўп қиррали тинимсиз фаолияти билан ер юзидаги миллион-миллион кишиларнинг меҳр-муҳаббати ва ҳурматига сазовор бўлди.

Олий даражадаги учрашувлар кескинликни юмшатишнинг, тинчлик ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг қудратли омиллари бўлмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг чет элларга қилган визитлари, унинг ҳозирги дунёдаги таниқли давлат арбоблари ва сиёсий арбоблар билан учрашувлари, суҳбатлари, музокаралари катта аҳамиятга эга бўлди. Ана шу визитлар ва учрашувларнинг материаллари китобга киритилган бўлиб, улар тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлидаги тинимсиз фаолиятнинг жозибадор манзарасини гавдалантиради.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб ўтказилган ҳамда Якунловчи актнинг имзоланиши билан тугалланган Кенгашнинг уч йиллиги яқинда нишонланди. Китоб янги Европани—тинчлик ва ҳамкорлик қитъасини барпо этиш учун салмоқли пойдевор яратган ана шу тарихий анжуманни тайёрлаш ва муваффақиятли ўтказишни таъминлаган кўп йиллик қизғин ишни кўрсатиб беради. Хельсинкидан кейин Европадаги тинчлик мустаҳкамроқ бўлиб қолди, қитъа давлатлари ҳаракатларини Якунловчи актда ёзиб қўйилган платформаси эса, кескинликни юмшатиш душманлари қураётган тўсиқларга қарамай, қадам-бақадам рўёбга чиқарилмоқда.

«Комил ишонч билан айтиш мумкинки, — дейилади китобда, — хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгаш туфайли Европа Кенгашгача бўлганидан кўра салмоқли поғонага баланд кўтарилди. У кескин халқаро проблемаларни ҳал этиш йўлларини сабот билан ва яхшироқ қидиришни, халқаро кескинликни юмшатиш, давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни ва халқлар ўртасидаги тинчликни чуқурлаштириш манфаатлари йўлида кўпроқ амалий самара билан ишлашни ўрганиб олди».

Шу кунларда кескинликни юмшатишга барқарор, муқаррар тус бериш учун салмоқдор шарт-шароитлар мавжуд. Бу вазифанинг амалга оширилиши тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашга бебаҳо ҳисса бўлиб қўшилур эди. Шу билан бирга ҳозирги халқаро вазиятнинг чигалликлари ва зиддиятларини пайқамай илож йўқ. Кескинликни юмшатиш жараёни чуқурлашиб бораётган бир пайтда унинг душманлари активлашмоқда, бу эса тинчликсевар кучлардан хушёрликни оширишни талаб қилади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг таъбири билан айтганда, «ҳозир халқаро муносабатлар ё ишонч ва ҳамкорликни оширишга ёки ўзаро қўрқув, шубҳа-гумон, қурол-яроғларни кўпайтиришни оширишга олиб борадиган йўлларнинг, — пировард натижада ё мустаҳкам тинчликка ёки энг яхши деганда уруш ёқасида туриб ҳаракат қилишга олиб борадиган йўлларнинг чорраҳасида турибди. Кескинликни юмшатиш тинчлик йўлини танлаб олиш имконини беради. Шу имкониятни бой бериш жиноят бўлур эди. Бинобарин ҳозирги энг муҳим, энг зарур вазифа дунёни қамраб олган қуролланиш пойгасини тўхтатишдан иборат».

Ғарбдаги милитарист кучлар активлашаётганлиги муносабати билан бу вазифа айниқса актуаллик касб этади. Капиталистик дунёнинг агрессив доиралари социал жанглардаги ўз мағлубиятларига, мустамлака мулкларидан маҳрум бўлганликларига, тобора янги-янги мамлакатларнинг капитализмдан юз ўгираётганига, жаҳон социализмининг муваффақиятларига ва буржуа давлатларидаги Компартиялар таъсирининг ўсаётганлигига уруш тайёргарликларини жазавали кучайтириш билан жавоб бермоқдалар. Шуниси характерлики, Ғарбнинг империалистик доиралари қуролланиш пойгасини «кучайиб бораётган совет ҳарбий хавфи» тўғрисидаги ва шу сингари шовқин-суронлар қабилидаги бўҳтон, пропаганда кампаниялари ниқоби остида олиб бормоқдалар.

Хитой ҳозирги раҳбарларининг ҳаракатлари тинчлик ва социализм иши учун хатарли хавф солмоқда. Пекин раҳбарлари буюк давлатчилик шовинизми ва гегемонизми ғояларини қурол қилиб олиб халқаро кескинликни кучайтиришга ошкора умид боғламоқдалар, социалистик ҳамдўстлик, ҳозирги замоннинг революцион, озодлик кучлари позицияларига путур етказиш учун ҳар қандай воситаларни ишга солмоқдалар.

Ҳозирги шароитда кескинликни юмшатиш жараёнига путур етказа оладиган, халқаро воқеаларнинг ривожини тескарига, «совуқ уруш» замонларига буриб юбориши мумкин бўлган ҳар қандай қадамларга бутун қатъият билан қарши ҳаракат қилиш жуда зарур. Бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципларига қатъий риоя этиш, барча халқларнинг эркинлик ва мустақилликка бўлган ҳуқуқини ҳурмат қилиш, уларнинг тинч ҳамкорлигини ривожлантириш йўлидаги кучғайратларини кўпайтириш ҳозир ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ талаб қилинади. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгашнинг Якунловчи актида, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг резолюцияларида, бошқа халқаро ҳужжатларда тинч ҳамкорлик имкониятлари аниқ белгилаб берилган.

Қуролланиш пойгасини жиловлаш, қуролсизланишга ўтиш — бизнинг давримизда инсоният учун энг зарур ва муҳим вазифадир. Бу вазифа кун сайин КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг диққат марказида турибдики, бу нарса ўртоқ Л. И. Брежнев китобида яққол кўрсатилган.

Совет Иттифоқи янги уруш хавфини камайтиришга, сўнгра эса батамом тугатишга қаратилган кенг, конкрет ва реалистик программани таклиф этдики, ҳеч бир мамлакат инсоният олдида бундай программа билан майдонга чиқмаган эди.

Мазкур программа қуролланиш пойгаси билан боғлиқ бўлган барча асосий проблемаларни ўз ичига олади, бу пойгани жиловлаш, қуролсизланиш сари амалий қадамларни белгилайди. СССР халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида жаҳон шартномаси тузишни, оммавий қирғин қуролининг янги турлари ва янги системалари пайдо бўлишига йўл қўймасликни, ядро синовларини батамом тақиқлашни таклиф этмоқда.

Ҳозир Европа қитъасида Хельсинки Якунловчи актининг таъсири равшан сезилиб турган бир пайтда сиёсий соҳадаги кескинликни юмшатиш билан бирга ҳарбий соҳадаги кескинликни ҳам юмшатиш вазифаси ўзининг бутун актуаллиги билан кўндаланг бўлиб турибди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу вазифани ҳал этиш манфаатларини кўзлаб, бир қанча муҳим тадбирларни ўз ичига оладиган ҳаракат платформасини таклиф этди. Бу тадбирлар орасида Умумевропа Кенгаши қатнашчилари ўртасида бир-бирига қарши биринчи бўлиб ядро қуроли ишлатмаслик борасида шартнома тузиш тўғрисидаги таклиф бор. Бу шартноманинг лойиҳасини Варшава Шартномаси мамлакатлари тақдим этишди. Ҳаракат платформаси ҳеч бўлмаганда янги аъзолар қабул қилиш ҳисобига Европадаги бир-бирига қарама-қарши ҳарбий-сиёсий гуруҳлар ва иттифоқларни кенгайтирмаслик тўғрисида келишиб олишни ҳамда ҳарбий соҳадаги кескинликни юмшатиш борасида бошқа бир қанча қадамлар қўйишни ҳам ўз ичига олади.

Яқинда СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар Марказий Европадаги қурол-яроғ ва қуролли кучларни қисқартириш тўғрисидаги Вена музокараларини муваффақиятга эриштира оладиган янги амалий таклифларни ўртага қўйдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг йирик ҳарбий потенциалга эга бўлган давлатларнинг қурол-яроғлари ва қуролли кучларини миқдор ва сифат жиҳатидан янада кўпайтиришни батамом тўхтатиш тўғрисида илгари сурган таклифларини халқлар астойдил қўллаб-қувватладилар. Бу аниқ амалий программа барча турлардаги ядро қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатиш, оммавий қирғин қуролининг барча турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва тақиқлаш, катта вайронгарчилик кучига эга бўлган одатдаги қурол-яроғларнинг янги турларини яратишни тўхтатиш, Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари бўлган давлатларнинг, шунингдек ҳарбий битимлар орқали улар билан боғлиқ бўлган мамлакатларнинг армияларини кенгайтиришдан ва оддий қурол-яроғларни кўпайтиришдан воз кечиш сингари тадбирларни амалга оширишни кўзда тутади.

Замонамизнинг атоқли давлат ва сиёсий арбоби ўртоқ Л. И. Брежневнинг китоби Совет Иттифоқи мустаҳкам тинчликни таъминлашнинг, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг ўзаро манфаатли тинч ҳамкорлигини ривожлантиришнинг, қуролланиш пойгасини жиловлашнинг тобора янгидан-янги йўлларини изчиллик ва сабот билан қидираётганлигини, бу ишга принципиаллик ва изчиллик билан ёндашаётганлигини кўрсатиб турибди. Бу олижаноб фаолият туфайли КПСС билан Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсати зўр халқаро обрў-эътибор ва таҳсинга сазовор бўлди.

«Совет Иттифоқи тинчлик йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда, — деб таъкидлайди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Биз социализм билан капитализмнинг баҳси жанг майдонида эмас, қурол-яроғлар ишлаб чиқариладиган конвейерларда эмас, балки тинч меҳнат соҳасида ҳал этилиши учун сабот билан актив ҳаракат қиляпмиз. Биз истаймизки, ана шу иккала дунё ўртасидаги чегаралардан ядро зарядлари ортилган ракеталарнинг трассалари ўтмасин, балки бутун инсоният бахт-саодати йўлидаги кенг ва хилма-хил ҳамкорлик иплари тортилсин. Биз бу сиёсатни изчиллик билан ўтказар эканмиз, Октябрнинг энг асосий шиорларидан, Лениннинг васиятларидан бири: халқларга тинчлик! шиорини бажаряпмиз».

Совет кишилари КПСС билан Совет давлатининг ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Улар бу сиёсат уларнинг Ватанини урушдан омон сақлашини, барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушишини, улар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик имкониятларини очиб беришини, тинчлик, демократия ва тараққиёт ишига хизмат қилишини биладилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг китоби пропагандистларга, агитаторларга, идеология фронтининг барча ходимларига бебаҳо ёрдам беради, ташқи сиёсат ва халқаро муносабат проблемаларига қизиқувчи кенг китобхонлар оммасининг эътиборини ўзига тортади. Китоб партиянинг ғоявий-тарбиявий ишини янада такомиллаштиришга, халқаро майдондаги идеология курашида бизнинг позицияларимизни мустаҳкамлашга, коммунистик идеалларнинг қарор топишига кўмаклашади.

(«Правда» газетасининг 7 сентябрдаги редакцион мақоласи).

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ҚУРИЛИШИДА

Метрополитен биринчи навбатининг иккинчи участкаси қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) 1. Пушкин станциясини бунёд этишда маркшейдерлардан Н. Явнова ва Г. Медведовлар фаоллик кўрсатишмоқда. 2. Салор орқали ўтадиган эстакадани монтаж қилиш пайти. 3. 8-шахта проходкачилар бригадаси бошлиғи Т. Муродов. У ишда ўрнак кўрсатганлиги учун III даражали Меҳнат шуҳрати ордени билан тақдирланди.

И. Глауберзон фотолари.

ВАТАННИНГ ШОН-ШАРАФИ, ХАЛҚ ИФТИХОРИ

(Боши биринчи бетда)

дир. Босқинчилик урушлари оловини ёқувчиларнинг Толстой томонидан оташин фош этилиши, унинг халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун мардона кураши бутун тараққийпарвар инсониятга бўлганидек бизга ҳам азиздир. Бизга Толстойнинг одамлар орасидаги ҳар қандай сунъий ғовларни — табақавий, ирқий, мулкий ғовларни йўқ қилиш, улар томонидан башарий муштаракликни ҳис этиш маънавий соғлиқнинг гарови, бундай шароитда одамларга инсоний ҳис-туйғуларнинг ҳарорати, табиат улуғворлиги ва гўзаллиги яққол намоён бўлади, деб айтган фикри ҳам қадрлидир. Биз инсоннинг ўзининг жамики хатти-ҳаракатлари, унинг бахт-саодатни тушуниши учун маънавий масъулияти тўғрисидаги Толстойча тушунчани ҳам мерос қилиб оламизки, ёзувчининг эътиқодича бу ҳамиша юксак ҳис-туйғулар — ватанпарварлик бурчини бажо келтириш, меҳнат нашъаси, меҳр-муҳаббат нашъаси билан йўғрилгандир.

Толстой башариятга ўзининг даҳоси билан туғилган улкан ажойиб, жонли ва жўшқин оламни туҳфа этди. Бу қўл билан яратилган оламда бўлиш кимга насиб қилган бўлса, энди Наташа Ростова ёки Хожимурод билан, Анна Каренина ёки Андрей Болконский билан, Николинька Иртеньев ёки Пьер Безухов билан танишмай туриб ўзини тасаввур этиш мумкин эмас.

Биз бугун улуғ ёзувчини шарафлар эканмиз, кишини ҳайратда қолдирадиган бу инсон жаҳон маданиятига нақадар бебаҳо ҳисса қўшганлигини, бизлардан ҳар биримизнинг маънавий оламимизни нақадар бойитганлигини яна бир карра ҳис этамиз.

Л. Н. Толстой туғилган кундан буён орадан 150 йил ўтди. Россия ўшандан буён таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Унинг бепоён ерларида янги адолатли жамият барпо этилдики, бу ерда ҳамма кишилар тенгдир. Бу жамиятда коллективизм руҳи ҳукмронлик қилмоқда, улуғ социалистик Ватанимиз халқларининг қардошларча дўстлиги равнақ топмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Бутун олам ҳам ўзгариб кетди. Лекин бу оламда яшаётган кишилар учун, биздан кейин яшашни давом эттирадиган кишилар учун бу олам янада гўзалроқ, янада шодхуррамроқ бўлиши учун кураш давом этмоқда.

Инсониятнинг тараққиёт йўлидан ҳормай-толмай қилаётган ҳаракатида, дейди пировардида докладчи, буюк рус ёзувчиси Лев Толстойнинг асло эскирмайдиган ижодиёти башариятнинг мангу йўлдоши бўлади.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг вице-президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати, Аргентина ёзувчиси Альфредо Варелага сўз берилади.

Толстой ҳамиша биз билан бирга, дейди у, унинг ижоди ҳар биримизни, жаҳон маданиятини бойитди. Яқинда менга шаҳардан ташқаридаги кичкинагина қабристонда бўлишга тўғри келди, бу ерда Москва остоналаридаги жангда жон фидо этган совет жангчилари дафн этилган. Улар урушни, барча урушларни тугатиш учун, келажак порлоқ, тинч бўлиши учун ҳалок бўлдилар. Мен Толстойни, ижоди бугун ҳам кишилар ҳаётини нурафшон қилишни давом эттираётган, уларга ор-номусли ва маънавий юксакликка кўтарилишга ёрдам бераётган шу буюк инсонни шу қабрда яна бир бор эсладим. Мен унинг Наполеон босқинчилиги тўғрисидаги эпик асарида тасдиқлаганидек, уруш инсон табиатига ёт деган овозини эшитгандек бўлдим.

Урушга қарши мавзу — Толстой ижодиётидаги асосий мавзулардан бири. У сочган уруғлар бир текис униб чиқди. Унинг вафотидан кейин орадан етти йил ўтгач революцион, марксистик идеология билан қуролланган янги, Совет ҳокимияти Ленин имзо чеккан «Тинчлик тўғрисидаги Декрет»ни чиқарди. Совет Иттифоқи ҳозирга қадар мустаҳкам, пишиқ ва пухта тинчлик сиёсатини ҳамиша ривожлантириб келмоқдаки, унинг самарали натижалари бутун ер юзи ҳаётига чуқур таъсир қилмоқда.

Мен тинчлик тарафдорлари ҳаракати номидан, деди пировардида нотиқ, буюк Толстойга чуқур миннатдорчилик изҳор этаман. Унинг васиятлари Толстойнинг гениал руҳига, ҳаётга, адолатга, тинчликка бўлган ғоят ташналигига мос келади.

Минбарга Болгария Ёзувчилар союзининг раиси Пантелей Зарев кўтарилди.

Биз Болгарияда, деди у, Л. Н. Толстойни ижодкор сифатида ва юксак ахлоқли шахс сифатида, жамиятимизнинг ҳам маънавий пок бўлиши учун кўп иш қилган санъаткор ва мутафаккир сифатида ғоят севамиз ва иззат-ҳурмат қиламиз. Улуғ рус ёзувчиси мамлакатимизда беихтиёр бутун бир социал ҳаракатни вужудга келтирди, бу ҳаракатда кўпгина мухлислари ва ҳамфикрларини топди.

Ҳозир, деб сўзни давом эттирди нотиқ, қуролланишга, янги совуқ муносабатлар урушига даъват этадиган, кишининг кўнглини беҳуд қиладиган бақириқ-чақириқлар эшитилаётган бир пайтда, жаҳон маданиятининг йўқ бўлиб кетиш хавфи пайдо бўлган бир пайтда, бу ерда, мана шу залда, ундан олис жойларда маданият ва инсонийликни мадҳ этувчи доно ва илҳомбахш сўзлар янграмоқда. Лев Николаевич Толстойга офарин, рус халқига офарин, Ленин сўзлари билан айтганда ҳеч тенги йўқ кишига худди биздек ўз қалбида меҳр-муҳаббат ёдгорлигини ўрнатган ҳамда миллий ва жаҳон адабиёти даҳоси олдида таъзим этувчи Совет Иттифоқи халқларига офарин.

Ўқувчилик чоғимда, дейди Ҳиндистон адабиёт миллий академиясининг президенти Умашанкар Жоши, қўлимга бир китоб тушиб қолди. Бу китоб «Махатма Толстой» — «Буюк қалбли Толстой» деб аталарди. Ҳиндистонда Толстойни кўпинча Махатма деб аташади. Ўзини Толстойнинг «содиқ шогирди» деб атаган Ганди уни биринчи марта ана шу юксак ном билан атаган эди.

«Уруш ва тинчлик» ҳиндларда буюк ҳинд эпик поэмаси «Махабхарата» туйғусини уйғотган эди. Бу поэма уруш тўғрисидаги қисса эди, лекин ўз ичига машҳур «Тинчлик китоби»ни ҳам олган эди.

Толстой биринчи марта урушни ўз кўзи билан кўриб, ундан нафратланди. У биринчи жаҳон урушидан анча илгариёқ ўзига хос фикр равшанлиги ва довюраклиги билан урушга қарши чиқмасдан туролмас эди. Ваҳолонки, Толстой биринчи жаҳон урушини ўз кўзи билан кўргани йўқ. Чинакам ҳақиқатни муросасиз изловчи буюк ёзувчи ҳар қандай ёлғон, сохталик ва ноҳақликдан халос бўлиш учун интилди. У инсоният, одамлар бир-бирига тўла меҳр-муҳаббатли ҳаётга етиб келади, деб ишонарди. Толстойнинг буюк хизмати ана шунга ишончида ва шунга бўлган курашидадир.

Биз, тулаликлар жаҳонга Толстойни берган заминда яшаётганлигимиз учун чексиз бахтиёрмиз, дейди КПСС Тула область комитетининг биринчи секретари И. Х. Юнак. Биз партия, Ватан, халқ бизга Ясная Полянани эъзозлаб асрашни топширгани билан фахрланамиз. Ясная Поляна қарийб олтмиш йилдан буён Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетининг Совет ҳокимияти ўрнатилган дастлабки йилда улуғ Ленин таҳрир қилган қарорида талаб этилганидек, дахлсиз ҳолда сақланмоқда.

Биз, бугун яшаётган кишилар учун тинчликнинг ғалаба қозонишига Толстойнинг бўлган умиди, халқ оммаси ўз қўлига тинчлик ишини олади деган ишончи ғоят ҳамоҳангдир. Давлатимизнинг, партиямизнинг, партия Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва шахсан тинчлик учун атоқли курашчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг бутун фаолияти ана шу ғалабага ишонч билан, реакциянинг барча кирдикорларига қарши курашда ғалабага эришишга интилиш билан суғорилгандир.

Тантанали кечанинг охирида бўлган катта байрам концертида Л. Н. Толстой асарларининг қаҳрамонлари саҳнада бамисоли жонлангандек бўлдилар. Буюк ёзувчининг асарлари асосида яратилган драма, опера, балет спектаклларидан парчалар кўрсатилди, унинг асарларидан парчалар сўз усталари ижросида янгради.

Иттифоқдош республикалар ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди.

Тулада Россиянинг ўлмас фарзанди юбилейига бағишланган меҳнаткашларнинг умумшаҳар митинги бўлиб ўтди.

* * *

8 сентябрь куни совет ёзувчилари, маданият ва санъат арбоблари, жамоатчилик вакиллари, Л. Н. Толстой туғилган куннинг 150 йиллик байрамида қатнашиш учун келган чет эллик меҳмонлар буюк ёзувчининг Москвадаги ҳайкалига гуллар қўйишди. (ТАСС).

Л. Н. Толстой ижодига бағишланган конференция

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги 8 сентябрь куни улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой туғилган куннинг 150 йиллигига бағишлаб республика илмий-назарий конференциясини ўтказди. Докладлар ва ахборотларда Л. Н. Толстойнинг бир қанча асарлари адабиётшунослик нуқтаи назаридан анализ қилинди, гениал ёзувчининг ижодини олий ва ўрта ўқув юртларида ҳамда мактабларда ўрганиш методикасини такомиллаштириш тўғрисида гапирилди. (ЎзТАГ).

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши ҳақида шу йил 8 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	11,6	51,9
Жиззах	10,8	25,4
Наманган	8,5	24,7
Қашқадарё	6,2	18,9
Сирдарё	6,8	16,2
Бухоро	3,2	10,4
Сурхондарё	2,4	10,3
Андижон	3,4	9,4
Фарғона	1,8	5,9
Самарқанд	0,2	0,6
ҚҚАССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича	4,3	14,3

«КОСМОС-1030» УЧМОҚДА

ТАСС АХБОРОТИ

1978 йил 6 сентябрь куни Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1030» учирилди.

Йўлдошга космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишламоқда. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

МАККАЖЎХОРИ ЎРИМИНИ ТУГАЛЛАЙЛИК

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Республикамизда маккажўхори ўрим-йиғими ниҳоясига етказилмоқда. Сурхондарё ва Қашқадарё областлари бу ишни тугаллаганига анча бўлди. Бу областларнинг кўпчилик илғор хўжаликлари экинлардан бўшаган ерларга силос учун такрор маккажўхори уруғи қадаб, ўсимлик парваришини агротехника қоидалари асосида зудлик билан ўтказмоқдалар, юқори ҳосилга мустаҳкам замин яратмоқдалар. Тошкент областининг маккажўхорикорлари тобора марра сари яқинлашмоқдалар, яқин кунларда ғалаба рапортига имзо чекадилар.

Бу йил республикамизда юз центнерчилик ҳаракати оммавий тус олди. Ташаббускор Тўрақўрғон райони «наҳрабс дон» ижодкорлари ўз сўзларининг устидан чиқдилар, районнинг пешқадам хўжаликлари 110-120 центнерлик маррани эгалладилар. Бундай илғор районлар, колхоз ва совхозлар республикамизнинг ҳамма областларида бор, уларнинг сафи кенгаймоқда.

Маккажўхори ўрим-йиғимининг бориши ҳақидаги маълумотларга кўз ташласак, кўпчилик областлар топшириқларни 86-88 процент бажарганликларининг гувоҳи бўламиз. Улар сафида Андижон, Бухоро, Жиззах, Самарқанд, Сирдарё областлари бор. Бу областларнинг маккажўхорикорлари яна бир ғайрат қилсалар барча ҳосилни саранжом-саришталаб оладилар ва дон тайёрлаш планлари, социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарадилар. Бунинг учун комбайнлар икки сменада узлуксиз ишлатилиши, мусобақа бутун чоралар билан кучайтирилиши, энг муҳими — меҳнат интизоми мустаҳкамланиб, ҳосил тақдири учун масъулият оширилиши керак. Маккажўхори ўрим-йиғимини тез фурсатда тугаллаш учун ҳамма имкониятлар бор, ҳамма гап ўша имкониятлардан оқилона фойдаланишга боғлиқдир.

Лекин айрим областларда комбайнлар тўла қувват билан ишлатилмаслиги, меҳнат интизоми бўшаштириб юборилиши оқибатида ўрим-йиғим ишлари кетга сурилмоқда. Бундай ачинарли аҳвол хўжаликларнинг раҳбарларини ташвишга солмаётир, айрим партия ташкилотлари коммунистларнинг ҳосил тақдири учун курашдаги ташкилотчилик ролини кучайтирмаётир. Фарғона областининг кўпчилик колхоз ва совхозларида шундай аҳвол юз бермоқда.

Областнинг илғор хўжаликлари ўрим-йиғим тугаллангани, маккажўхори дони тайёрлаш планлари, социалистик мажбуриятлар бажарилгани ҳақида рапортлар бераётир. Лекин ҳамон бир нуқтада депсиниб турган, ишда ҳеч қандай ўзгариш қилмаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Шулар оқибатида область бўйича ўрим-йиғим орқада қолмоқда, область бўйича планнинг энди 70 процент атрофида бажарилиши, гектаридан 59 центнердан дон олинишини қандай баҳолаш керак? Сўтанинг дони қуриб, вазни камайяпти, поя ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Наманган областида ҳам «дала маликаси» комбайнчиларга муҳтожлигича қолмоқда. Барча ҳосил ва поя шу кунларда йиғиштириб олинмаса қачон йиғиштирилади? Уримни сусткашлик билан давом эттираётган хўжаликларнинг раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари ва дарҳол амалий чора-тадбирлар қўлланишлари керак.

Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳам бу муҳим ишни тезлатиш фурсати етди. Дон пишди, комбайнлар бирин-кетин пайкалларга кирмаяпти. Энди суръатга зўр бериш, бир кунда икки-уч кунлик график миқдорида маккажўхорини ўриб, донини янчиш керак, акс ҳолда фурсат қўлдан бой берилиб, «аттанг» деб қолинади. Бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Республикамиз жамоатчилиги маккажўхорикорларимизнинг ишини кузатиб турибди, улардан зарбдор йил план ва мажбуриятлари бажарилгани, етарли уруғлик фонди жамғариб олингани ҳақида ғалаба рапорти кутмоқда. Ҳамма жойда ўрим-йиғимни тезкорлик билан тугаллайлик!

Болгария Халқ Республикаси шарафига

Ўзбекистондаги кўпгина корхоналарда, совхоз ва колхозларда қардош Болгария социалистик қурилишда эришаётган муваффақиятлар тўғрисида, совет ва болгар халқлари ўртасида йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ҳақида суҳбат ва лекциялар ўтказилмоқда. Бу суҳбат-лекциялар Болгарияда социалистик революциянинг 34 йиллигига бағишланган.

Республика пойтахти ва Тошкент области жамоатчилиги вакилларининг 8 сентябрь куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалида бўлиб ўтган тантанали йиғилиши ана шу санага бағишланди. Йиғилиш иштирокчилари Болгария Халқ Республикасининг меҳнаткашларига экономика ва маданиятни ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини, бахт-саодат ва равнақ тиладилар.

(ЎзТАГ).

МАДАНИЙ АЛОҚАЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

8 сентябрь куни Тошкентда Совет—Покистон маданий алоқалар жамияти Ўзбекистон бўлимининг республика конференцияси бўлди. Бўлим активларининг сўнгги беш йил мобайнидаги фаолияти муҳокама қилинди, маданий алоқаларни мустаҳкамлашга кўмаклашувчи янги тадбирлар белгиланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофотининг лауреати Ё. Х. Тўрақулов бўлим правлениесининг раиси қилиб сайланди.

(ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКА ЮСТИЦИЯ ХИЗМАТИДА

7-8 сентябрда Тошкентда фан-техника воситалари ва илмий тавсияларни терговс олиб бориш ва судда ишни кўриш практикасига жорий этишга бағишланган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги, прокуратураси, республика Ички ишлар ва Соғлиқни сақлаш министрликлари, илмий-тадқиқот муассасаларининг ходимлари доклад қилдилар ва ахборот бердилар.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАР БИРДАМЛИГИ

Кеча Тошкентда журналистларнинг Халқаро бирдамлиги кунига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда республика пойтахти жамоатчилиги, пропаганда ва ахборот органлари вакиллари иштирок этдилар. Йиғилишда республика Журналистлар союзи правлениесининг аъзоси, «Известия» газетасининг Ўзбекистон бўйича мухбири ўртоқ Г. В. Димов доклад қилди.

оламда нима гап

Л. И. БРЕЖНЕВ: ТИНЧЛИК, ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Грецияда нашр этилган «Тинчлик — халқларнинг бебаҳо бойлиги» номли китоби Афинанинг китоб магазинларига чиқарилди. Унга Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи ташқи сиёсати масалаларига доир нутқлари ва мақолалари киритилган. Китобни «Академос» нашриёти чоп этди. Бу нашриёт Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқини ҳимоя қилувчи уюшма билан шартнома асосида Катта Совет Энциклопедиясини грек тилида нашр этмоқда.

Леонид Ильич Брежнев авторлик сўзбошисида жумладан қуйидагиларни ёзади:

Мазкур китоб билан танишишни истаган киши ундан халқаро майдондаги ишларнинг аҳволига бизнинг берган баҳомизни билиб олади. У мазкур китобдан бизнинг планетамизни ларзалардан қандай қилиб сақлаб қолиш, дунёни том маънода ернинг ўзига ва унинг устидаги мовий гумбазга хавф солаётган қуролланиш пойгасидан қандай қилиб халос этиш кераклиги тўғрисидаги таклифларимизни билиб олади. У мазкур китобдан бизнинг тарихий умидворлигимиз — инсоният бахтли ва порлоқ тақдирга муносиб эканлигига ишончимиз комиллигини билиб олади. Инсоният ҳозирдаёқ шундай кучларни юзага келтирдики, бу кучлар тинчлик учун бутун дунёда авж олдирилган жуда катта курашда ҳар куни жангга кираётганлиги факт-ку ахир.

Мана шу фикр ва туйғулар грек халқининг фикр ва туйғулари билан ҳамоҳанг бўлса керак, деб ўйлайман.

Бунда, сўзбошида бир масалага тўхталиб ўтмоқчиманки, бу масала грек китобхонларини жуда қизиқтирса ажаб эмас. Мен Ўрта денгиз проблемасини назарда тутмоқдаман.

Биз Ўрта денгиз тинчлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик денгизи бўлиб қолишини истаймиз. Бунга эришиш осон эмаслигини тушунамиз — бу ерда кескинлик тугунлари ҳаддан ташқари кўп тугилган, давлатларнинг бир-бирига зид манфаатлари ҳаддан ташқари кўп тўқнашади.

Рўй-рост айтаманки, биз дунёнинг шу районидаги воқеалар ғоят қулай тарзда ривожланишидан астойдил манфаатдормиз. Хўш, бунинг боиси нима? Бунинг боиси шуки, уруш ва кескинликнинг маҳаллий манбаларини тугатиш ялпи тинчликни мустаҳкамлашга олиб борувчи энг муҳим шартларнинг биридир. Бунинг боиси шуки, мамлакатимизнинг жанубий портларини жаҳон океани билан боғловчи йўллар Ўрта денгиз орқали ўтади. Чегараларимизнинг остоналари шу райондан бошланади, биз мана шу остоналарда осойишталик ҳукм суришини истаймиз.

Маълумки, биз кескинлик юмшатилиши Ўрта денгиз районига ёйилишини истаймиз, деб бир неча марта айтиш билан бирга шу мақсадга эришиш йўлида конкрет ташаббусларни ҳам ўртага қўйдик. Мана бир мисол: биз Совет Иттифоқи ҳамда Американинг ядро қуроли билан қуролланган сув усти ва сув ости кемаларини Ўрта денгиздан айни бир вақтда олиб чиқиб кетишни таклиф қилдик. Бироқ, ҳозирча, бу таклифларга НАТО раҳбарлари ижобий фикр билдирмади.

Мамлакатимизнинг халқлари қадимдан анъанавий дўстлик билан боғланган бўлиб, бу дўстлик кўҳна замонлардан буён илдиз отган. Ана шу дўстона алоқалар ва ўзаро хайрихоҳлар ҳис-туйғулари халқларимизнинг умумий душманларга қарши олиб борган машаққатли кураши даврларида замон синовидан ўтди. Бу тарихдир, уни халқ хотирасидан чиқариб бўлмайди. Тарихнинг буюк китобига жуда кўп шундай саҳифалар ёзилганки, булар греклар учун ҳам, руслар учун ҳам баббаравар азиздир. Лекин ҳозирги замонда ҳам халқларимиз ўртасида кенг ва ҳар томонлама ҳамкорликни авж олдиришга ундовчи анча кўп имкониятлар бор. СССР билан Греция ўртасида яхши муносабатларни ривожлантириш учун тўсқинлик қила олиши мумкин бўлган баҳсли масалалар йўқ. Биз, совет кишилари, яхши муносабатларга тайёрмиз. Бизнинг дўстона алоқаларимиз ва яхши қўшничилик муносабатларимиз Европада ва бутун дунёда тинчликка наф келтиришi шубҳасиздир.

Греция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги маданий ҳамкорлик мақсадга олиб борувчи занжирнинг бир бўғини бўлиб, уни қўлдан чиқармаслик керак. Жумладан, «Академос» жамияти Катта Совет Энциклопедиясини грек тилида нашр этмоқчи эканлиги билан табриклайман.

Фақат маданий ҳамкорликнинг ўзи ҳали «об-ҳавони ўзгартириб» юбормайди, албатта, Лекин бу ҳамкорлик мунтазам тус олса, сиёсий ва иқтисодий соҳалардаги алоқалар авж олса, у ҳолда, айтиш мумкинки, янги иқлим вужудга келтирилади. Бир-бири билан танишиш ҳамжиҳатликка, ҳамжиҳатлик эса ўзаро ишончга, ишонч эса ҳамкорликка олиб келади. Ҳамкорлик эса халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашнинг энг муҳим воситаларидан биридир. (ТАСС).

Бугун—КХДР миллий байрами

ШАРҚИЙ ОСИЁДА СОЦИАЛИЗМ САМАРАЛАРИ

9 сентябрда корейс халқи мамлакат тарихидаги муҳим сана — Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил этилганлигининг 30 йиллигини байрам қилади. Чет эл босқинчиларига қарши Кореянинг миллий мустақиллиги ва озодлиги учун олиб борилган биргаликдаги кураш оловларида совет—корейс халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги тобланиб, камол топди. Шонли Совет Армияси Европа халқларини фашизм балосидан ҳалос этгач, Шарқда япон милитаристларига қарши кураш олиб боришга мажбур бўлди. Натижада 1945 йилнинг 15 августида Корея япон босқинчилари асоратидан қутулиб, озодликка чиқди. Корея халқининг узоқ йиллар давомида ўз эрки ва мустақиллиги учун олиб борган кураши ғалаба билан тугади.

Корея ярим оролининг шимолий қисмида халқ оммаси ўз ҳокимиятини барпо этиб, ўзини-ўзи бошқарадиган давлат тузди. Лекин мамлакат жанубида, яъни Америка қўшинлари забт этган территорияда маъмурлар корейс халқининг хоҳиш иродасига, шунингдек, халқаро қонунларга зид равишда сепарат сайловлар ўтказиб, Сеул қўғирчоқ ҳукуматини туздилар. Шимолий Корея аҳолиси эса тараққиётнинг социалистик йўлини танлаб олди. 1948 йилнинг 9 сентябрида Корея тарихида биринчи марта ишчи-деҳқонлар давлати— Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил топди.

Корея Меҳнат партиясининг раҳбарлиги остида тарихан қисқа давр ичида мамлакатда чуқур ўзгаришлар амалга оширилиб иқтисодий ва маданий юксалишга эришилди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг беғараз дўстона ёрдами туфайли Корея Халқ Демократик Республикаси индустрлашган, қишлоқ хўжалиги ривожланган давлатга айланди

Мамлакат озод этилган кундан бошлаб халқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган қишлоқ хўжалигини, унинг асосини ташкил этган деҳқончиликни юксалтиришга алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Натижада деҳқончиликда меҳнатни механизациялаш, қишлоқ хўжалиги учун химиявий ўғитлар, гербицидлар ва химикатлар етказиб бериш ишлари тубдан яхшиланди. Ҳозирги кунда ўн минглаб тракторлар ва қишлоқ хўжалиги авиацияси деҳқонлар хизматида.

Маданият, фан ва халқ маорифи соҳаларида ҳам қувончли муваффақиятларга эришилмоқда. Корея Халқ Демократик Республикаси социалистик тараққиёт йўлига киргандан бери бир миллиондан зиёд зиёлилар отряди тайёрланди. 1975—1976 ўқув йилидан бошлаб эса мамлакат мактабларида 11 йиллик умум мажбурий таълим системаси жорий этилди.

Корея Халқ Демократик Республикаси экономикасининг йил сайин юксала бориши меҳнаткашлар турмуш фаровонлигининг тубдан яхшиланишига олиб келмоқда. Корея Меҳнат партиясининг V съездида ишлаб чиқилган программага асосан уй-жой қурилиши кенгайиб, халқ эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқариш эса йил сайин кўпайиб бормоқда.

Корея Меҳнат партияси ва ҳукумати мамлакатда социалистик қурилиш ишларини муваффақиятли тугаллаш учун аниқ тадбирларга эга. Улар бунга эришиш учун биринчи навбатда Корея ярим оролидаги вазиятни соғломлаштириб, мамлакатни демократик йўл билан бирлаштириш вазифасини ҳал этиш лозим деб ҳисобламоқдалар. Бу борада уларни Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар қўллаб-қувватламоқда.

Совет Иттифоқи урушдан кейинги тикланиш йилларидаги қийинчиликларга қарамай, Шимолий Корея озод этилиши биланоқ унинг аҳолисига иқтисодий ёрдам кўрсата бошлади. У дунёда биринчи бўлиб Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил этилганлигини тан олди ва дипломатик алоқа ўрнатди. Совет—корейс алоқаларининг ривожланиш тарихида СССР ва Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида 1949 йилнинг 17 мартида имзоланган иқтисодий ва маданий ҳамкорлик ҳақидаги шартнома муҳим босқич бўлиб қолди. Совет Иттифоқи корейс халқининг Америка империализмига қарши 1950— 1953 йилларда олиб борган курашини қўллаб-қувватлади.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар халқаро проблемаларни ҳал этишда ҳам Корея Халқ Демократик Республикаси қонуний истакларини ёқлаб келмоқдалар. Жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXX сессиясида Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг Корея ярим оролидаги ажнабий қўшинларнинг олиб чиқиб кетилиши ҳақидаги таклифлари кўпчилик овоз билан маъқулланди.

Совет халқи корейс халқи билан биргаликда Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил топганлигининг 30 йиллигини кенг нишонлар экан, Корея Халқ Демократик Республикаси меҳнаткашларига социалистик жамият барпо этиш ва мамлакатни тинч йўл билан бирлаштириш ишларида улкан муваффақиятлар тилайдилар.

Р. ШОДИЕВ.

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 34 ЙИЛЛИГИГА

ХАЛҚ ХОТИРАСИНИНГ ОҚ ҚАНОТЛАРИ

Варнанинг марказий майдонидан Қора денгиз соҳили бўйлаб кетган Ленин проспекти машҳур болгар курорт комплекси — «Олтин қумлар»га олиб боради. Бу ерда ҳазиллашишиб айтишганидек, Варнада йил бўйи давом этадиган туристик мавсумда магистрал бўйлаб бораётган машиналарнинг оқими тўхтамайди. Гуллар ва дарахтларга бурканган «Чайка» деб номланган турар-жой квартали ёнидан ўтаётганингизда нигоҳингиз беихтиёр уйлар устидан кўкка бўй чўзган улуғвор иншоотга тушади. «Торнетепада (турна тепалиги) улкан оққуш қанотларини ёйиб турибди», — дейишади Варна аҳолиси совет ва болгар халқлари ўртасидаги асрий дўстликнинг тимсоли бўлган Совет Армиясининг янги ёдгорлиги ҳақида. Болгар халқининг халоскор Совет Армияси жангчиларига миннатдорчилик мавзусининг нодир архитектуравий-пластик ечилмасини ҳайкалтарошлар Алёша Кафежийский, Евгений Баримов ва архитектор Камен Горанов таклиф этишди. Бу бизнинг анъанавий тасаввуримиздаги ёдгорлик эмас. Денгиз томонга қайрилган, баландлиги 18 метр бўлган бино-монументнинг кўриниши қанотлар шаклини эслатади, уларнинг қулочи 41.5 метрдир. Шуниси диққатга сазоворки, уни яратувчиларнинг режасига кўра ёдгорлик «амалий» вазифаларни ҳам бажаради. Унинг кўп қаватли ички тузилиши қизиқарли жиҳозланган.

Ёдгорлик лойиҳаси авторлари билан суҳбатлашаётган пайтда қурилиш ҳавозаларининг бўм-бўш квадратлари улкан кроссворд катакчалари сингари фақат ярмигача тўлғазилган эди. Бунёдкорлар белгиланган графикдан ўзиб, эпчиллик билан ишлашар ва бу билан қурилаётган объектнинг жуда муҳимлигини таъкидлашарди.

Архитектор Камен Горанов ёдгорликнинг ички тузилиши ҳақида сўзлаб берди.

— Бир неча заллар турли баландликда жойлашган. Бирида, масалан, Совет Армиясининг шонли жанговар йўли ҳақида ҳикоя қилувчи оддий, лекин таъсирчан экспозиция бўлади, қўшни залда эса бу ерга келувчилар 1944 йилда халоскор армия билан болгар еридаги қувончли учрашув ҳақида, ҳаётбахш болгар—совет дўстлиги, биродарлашган шаҳарлар Варна ва Одесса тўғрисида ҳикоя қилувчи ҳужжатли ва хроникал фильмларни кўришлари мумкин. Чапдаги террасага, янада пастроқ қанотга чиқиб, гўзал Варнанинг манзарасини томоша қилишингиз мумкин.

Ёдгорликдаги энг асосий нарса унинг ҳайкалтарошлик қиёфасидир. Бинонинг марказий қисмини безовчи композиция икки тематик группадан: «Кутиш» ва «Келиш» ҳайкалларидан тузилган. Етти фигурадан иборат бўлган «Кутиш» группаси ҳайкалтарош Алёша Кафежийский томонидан яратилган бўлиб, Болгариядаги миллий озодлик ҳаракати қаҳрамонларининг юксак фидойилиги ва қаҳрамонлигини ифодалайди.

— Бу халқимизнинг озодлик учун берган қурбонлари, болгар ватанпарварларининг фашизм устидан узил-кесил ғалаба қозонишига бўлган ишончи ҳақидаги таъсирчан монологдир, — деди ҳайкалтарош.

Етти жангчи маршда... Кўп кунлик жанглардан сўнг толиққан, лекин енгилмаганлар ва фақат олдинга интилувчилар келишяпти. Ҳайкалтарош Евгений Баримовнинг «Келиш» группаси ана шундай тасвирланган.

— Менинг композициям адолат ва инсонийлик ғалабасининг рамзи бўлиб қолишини истардим, — дейди ҳайкалтарош.

...9 сентябрда болгар халқи социалистик революциянинг 34 йиллигини, Озодлик кунини нишонлайди. Шу куни Варнадаги Совет Армиясининг улуғвор ҳайкали пойига юзлаб гулдасталар қўйилади. Халоскор қаҳрамонларнинг хотираси ҳар бир болгар қалбида яшамоқда. Уларнинг шарафига Торнетепада халқ хотирасининг ёйган оқ қанотлари бунинг ёрқин далилидир.

Е. ВОРОБЬЕВ, (АПН).

ДЭН СЯО-ПИННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ТОКИО, 7 сентябрь. (ТАСС). Киодо Цусин агентлиги ХХР Давлат Кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пиннинг бир группа япон журналистлари билан қилган суҳбати тўғрисидаги хабарни тарқатди. Дэн Сяо-пин Япония — Хитой шартномаси тўғрисида гапириб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Япония ва Хитой бу шартномани тузиш билан ўз муносабатларини сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлади, Дэн Сяо-пин бу шартнома Осиёда ва Тинч океан районида «тинчлик ва хавфсизлик» учун катта аҳамиятга молик бўлади, шунингдек жаҳон миқёсида катта аҳамият касб этади, деб даъво қилди. «Гегемонияга қарши» модда шартнома текстига киритилганлиги сабабли эндиликда Япония билан Хитойнинг фикри ўтмишдагига нисбатан кўпроқ бир-бирига тўғри келиб қолади. Дэн Сяо-пин Хитой Япония билан ҳарбий ҳамкорликка интилаётгани йўқ деб шама қилди ва Япония ўз мудофаасига доир проблемаларни мустақил ҳал этиши керак, деди. Ядро қуроли билан қуролланишга келганда, Япония ядро қуролига эга бўлмаслиги керак. Аммо Хитой Япониянинг АҚШ ядро кучлари ҳимоясида бўлишини истайди.

Дэн Сяо-пин Тайвань проблемаси хусусида бундай деди: Хитой бу проблемани ҳал этиш йўлларини қидириб, Тайвандаги ҳозирги аҳволни, шубҳасиз, эътиборга олади ва «мақбул бўлган таъбир»ни танлаб олади. Тайвань проблемасини ҳал этиш учун Хитой томонидан қўйилаётган учта асосий шарт — ўзаро мудофаа тўғрисидаги Америка — Тайвань шартномасини денонсация қилиш, Америка қуролли кучларини Тайвандан олиб чиқиб кетиш ва Вашингтон билан Тайбэй ўртасидаги дипломатия муносабатларини узиш шартлари ўзгармай қолади.

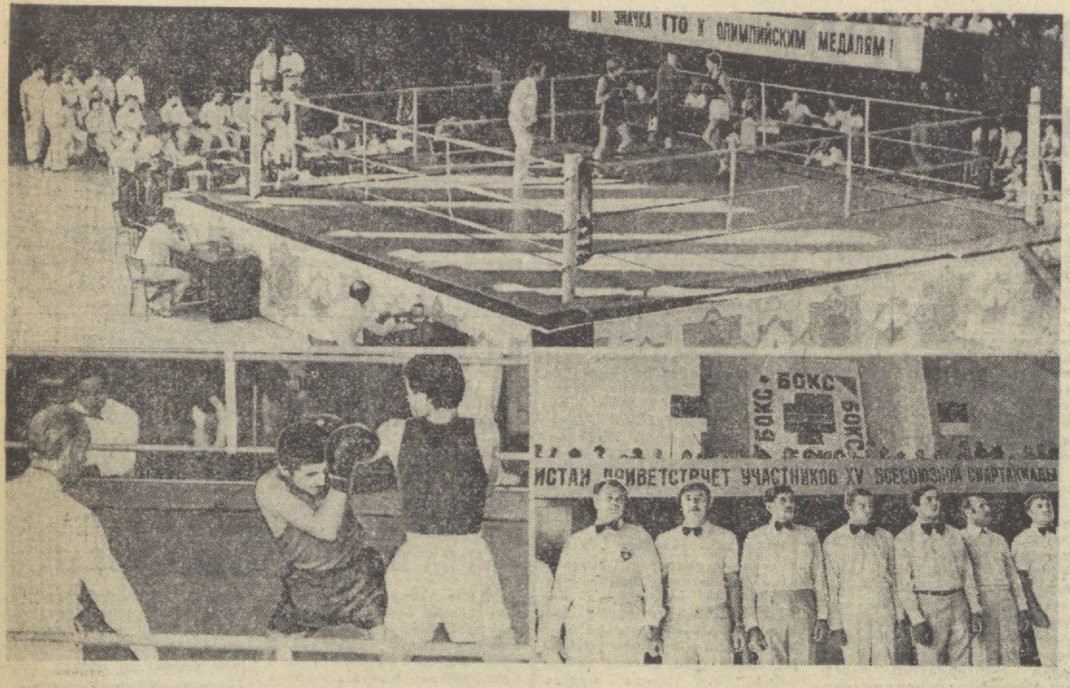

Бокс мусобақалари «Меҳнат резервлари» спорт комплекси залида давом этмоқда. Суратларда: (юқорида) ринг майдонида, ўзбекистонлик С. Кантаржи душанбалик Б. Саъдуллаев билан куч синашмоқда. Учрашув олдидан судьялар саф тортишди.

Л. Гусейнов фотолари.

ЧЕМПИОНЛИК УЧУН КУРАШ

Мактаб ўқувчилари Тошкентда ўтказилаётган Бутуниттифоқ спартакиадаси финал мусобақаларида ўз маҳоратларини ишга солмоқдалар. Сувга сакровчилар, сузувчилар, боксчи ва қиличбозлар бир неча кундан бери ғолиблик супасининг юқори поғоналарини эгаллаш, спартакиада чемпиони деган шарафли ном эгаси бўлиш учун, қолаверса, ўз командаларига қимматли очколар келтириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Мусобақаларда республикамиз вакиллари ҳам мухлисларни мамнун этишга, мутахассислар эътиборини қозонишга уринишяпти.

Митрофанов номли сув спорти саройи бир неча кундан бери мухлислар билан гавжум. Бу ерда сувга сакровчилар ўзаро баҳслашмоқдалар. Сакраш мусобақасида қарийб 150 спортчи ўзаро куч синашган бўлса, ўзбекистонлик ўғил-қизлар ҳам меҳмонлар олдида уялиб қолмасликка интилдилар. Чунончи 299,31 балл тўплаган Марина Павлина дуруст натижага эришди. 3 метрлик трамплиндан сакраш томошабинларда катта қизиқиш уйғотди. Бунда тошкентлик Андрей Дьяченко 30 нафар спортчи орасида 11-ўринни банд этган бўлса, унинг ҳамшаҳри Александр Косьяненко 21-ўринни эгаллади. Қизлардан В. Лавренчук тўққизинчи бўлишга эришди. Умумкоманда ҳисобида сувга сакраш бўйича РСФСР вакиллари пешқадамлик қилмоқдалар. Қозоғистон ва ленинградлик спортчилар иккинчи ва учинчи ўринларда боришмоқда. Республикамиз терма командаси саккизинчи ўринни эгаллаб турибди.

«Ёшлик» спорт аренасида қиличбозлар чемпионлик учун курашмоқдалар. Рапира билан баҳсда тбилисилик спорт мастерлигига номзод Эрик Марсагишвили муваффақият қозонди. Тошкентликлар Татьяна Березина, Лилия Шокирова ва Раъно Бўтаевалар саралаш мусобақаларидан яхши ўтишди. Улар рапирачиларнинг ютқазган ўйиндан чиқади баҳсида яхши натижа кўрсата олишмади. Қиличбозлар ўртасида ўтказилган ана шундай мусобақада вакилларимиз Голубов, Петренколар курашни финалгача давом эттира олмадилар.

Армиячилар сув бассейнида ҳам мусобақалар қизиқарли бўляпти. Элликка яқин спортчи орасида 100 метрли масофада батерфляй усулида сузган Тошкентнинг «Меҳнат» вакили Андрей Агибалов 11-бўлишга эришди. Олмалиқлик Юрий Мишкин билан Ҳамид Гайфуллинлар имкониятлари даражасида натижа кўрсатиша олмади. 200 метрга брасс усулида сузиш ҳам қизиқарли бўлди. Тошкентликлардан Лариса Белокон икки минуту 48,9 секунд натижа билан маррада учинчи бўлиб, бронза медалига сазовор бўлди. Тошкентлик Светлана Мажаровская олтинчи, навоийлик Светлана Вашкевич эса саккизинчи ўринни эгаллашди. Тошкентликлар Наталья Анисимова, Ольга Кирсакова, Татьяна Некрасова, Светлана Пенковалар ҳам дуруст натижаларга эришди. Ўсмирлар ўртасида тошкентлик Игор Брайловский, Владимир Ханякин ва Андрей Румянцовлар кўрсатган натижалар ҳам чакки бўлмади. 400 метрга эркин усулда сузиш бўйича ўтказилган саралаш мусобақаларида тошкентликлардан Г. Каткова, Л. Гнезденко, И. Бондерева, И. Еременколар командага қимматли очколар келтиришди.

«Меҳнат резервлари» спорт комплексида ёш чарм қўлқоп усталари ҳар бир учрашувни муваффақиятли ўтказиб, финалгача курашни давом эттириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Дастлабки учрашувда муваффақият қозонган тошкентлик С. Кантаржи қозоғистонлик А. Баранов билан учрашувда имкониятни бой бериб қўйган бўлса, тошкентлик спартакчи Ҳасан Муҳамедов гродnолик динамочи Олег Смагин билан учрашувда зафар қучди. Шунингдек, ангренлик Илҳом Парпиев минсклик Андрей Войнов билан куч синашувда қўли баланд келди. Кучлиларни саралаш баҳслари давом этмоқда.

Спартакиаданинг дастлабки мусобақалариданоқ финал баҳсларига ёш спортчилар пухта ҳозирлик кўришгани сезиляпти. Мутахассислар сувга сакровчилар, сузувчилар, боксчилар ва қиличбозлар орасидан умидли спортчиларни кўз остига олмоқдалар. Муҳими, ҳар бир спортчи қимматли очколарни қўлга киритиб, келаси йил ўтказиладиган СССР халқлари VII спартакиадаси жамғармасига ўз улушларини қўшиш учун маҳоратларини ишга солмоқдалар. Мусобақалар эса кун сайин қизиқарли тус олмоқда.

Ҳ. НОСИРОВ.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

МАҲОРАТ КЎРСАТАМИЗ

А. ГУСЕВ,
бокс бўйича бош тренер.
Ленинград.

Нева соҳилидаги кўркам шаҳардан «оқ олтин» ўлкаси пойтахтига 12 нафар боксчи билан ташриф буюрдик. Боксчиларимиз бир қанча мусобақаларда тажриба оширишган. Чунончи, Ленинград шаҳар ва область биринчилигида куч синашиб, йирик баҳсларга қанчалик шай эканликларини синаб кўришган. Ёш чарм қўлқоп усталари дастлабки учрашувларни Туркманистон, Арманистон ва қозоғистонлик ўсмирлар билан ўтказиб, дуруст натижаларга эришдилар. Ўйлаймизки, боксчиларимизнинг аксарияти курашни финалгача давом эттирадилар.

Мақсадимиз Тошкентда спартакиада чемпиони деган фахрли номга сазовор бўлиш билан бирга йирик мусобақада иқтидорли ёшларни танлашдир. Чунки, улар келажакда СССР халқлари VII спартакиадасида, қолаверса, Москвада бўлажак «Олимпиада—80» мусобақаларида муваффақиятли куч синашиб совет спорти шарафини ҳимоя қилишлари мумкин. Агар ленинградлик ёш умидли боксчилар мамлакат терма командаси составида куч синашишга муваффақ бўлишса, биз устозларнинг меҳнатлари зое кетмаган бўлур эди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Д. ЛЕБЕДКОВ

Совет халқининг содиқ фарзанди, Ўрта Осиё республикаларида кўмир саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган йирик мутахассис, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер Андрей Дмитриевич Лебедков 1978 йил 7 сентябрда оғир касалликдан сўнг 78 ёшида вафот этди.

А. Д. Лебедков 1901 йили Рязань область Скопинск районининг Корневое қишлоғида деҳқон оиласида туғилди. У ўзининг меҳнат фаолиятини 1914 йили новвойхонада бошлади. 1919 йилдан эса Подмосковье шахталарида ишчилик қилди.

А. Д. Лебедков 1951 йилдан 1970 йилгача Ўрта Осиё кўмир саноатига раҳбарлик қилди. Бу даврда Ўрта Осиё республикаларида кўмир қазиб олиш 2,2 марта кўпайди. Шахтёрларнинг меҳнат шароити ва маиший турмуши анча яхшиланди.

А. Д. Лебедков кўмир саноатининг юқори малакали мутахассислари катта отрядини тарбиялаб етиштирди.

Андрей Дмитриевич катта жамоат ишларини олиб борди. У Москва ва Тошкент область партия комитетларининг аъзолигига сайланган эди. 1954 йилдан 1970 йилгача Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети аъзоси бўлди. 2 ва 3-чақириқ СССР Олий Советига, 4, 5, 6 ва 7-чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советига. Ўзбекистон ССР Олий Совети Раиси ўринбосарлигига, КПСС XXIII съезди делегатлигига сайланган эди.

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги хизматлари учун А. Д. Лебедков икки марта Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи ҳамда медаллар билан тақдирланди.

1947 йили А. Д. Лебедковга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони фахрий унвони берилди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Андрей Дмитриевич Лебедковнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

11—17 СЕНТЯБРЬ

11 СЕНТЯБРЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Бадиий фильм. 11.30 — «Ҳайвонот оламида». 12.30 — «Телетеатр меҳмон кутади». 15.30 — Кинопрограмма. 16.10 — «Онамларнинг мактаби». 16.40 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. Сувга сакраш. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 17.10 — Концерт. 17.30 — «Олға, болакайлар». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Қувноқ ноталар». 18.55 — «Днепр узра қўшиқлар». 19.25 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 20.10 — «Шимолга транзит». Спектакль 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.15 — Ҳужжатли фильмлар. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.35 — Фильм-концерт. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45 — «Тракторсозлар — механизаторларга». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — «Шеърият билан учрашув». Э. Воҳидов. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Матонат». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Соҳилга рухсат». Бадиий фильм. 20.25 — «Шифокор экрани». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — «Тошкент» телепрограммаси. 21.45 — Ҳужжатли фильм.

12 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Шимолга транзит». Спектакль. 11.15 — «Музикали ҳаёт». 15.30 — Кинопрограмма. 16.00 — И. Бунин. Ҳаёти ва ижод саҳифалари. 17.00 — Концерт. 17.30 — «Ёшлар адреслари». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Болаларга аталган шеърлар. 19.00 — «Фан оламида». 19.30 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.00 — «1978 йил ҳосили учун». 20.15 — «Москва бўйлаб одим ташлайман». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.20 — «Оқшом тароналари». 23.15 — О. Рассол чалади. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.25 — Болалар учун қўғирчоқ фильм. 18.55 — «Мастер — ташкилотчи ва тарбиячи». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Р. Файзий туғилган куннинг 60 йиллигига. Адабий кўрсатув. 20.05 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. Қиличбозлик. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Д. Жабборова ва Г. Ёқубов концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ипатоволиклар тажрибасига кенг йўл». 22.15 — «Журналист». Бадиий фильм, 1-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Виждон». Бадиий фильм. 20.20 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 20.50 — Янгиликлар. 21.10 — Концерт. 21.45 — Ҳужжатли фильм.

13 СЕНТЯБРЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Москва бўйлаб одим ташлайман». Бадиий фильм. 11.10 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.30 — «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». 16.20 — «Ҳунар-техника билим юртига янги ўқувчилар келиб қўшилди». 16.50 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасида. Бокс. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 17.35 — Грузия қўшиқлари. 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз!». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.50 — «1978 йил қишлоқ хўжалик техникаси». 19.20 — «Домск» концерт зали таклиф этади. 20.05 — «Пекиннинг буюк давлатчилик йўли ва Лотин Америкаси». 20.20 — «Қаерда эдинг, Одессей?». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. УЕФА кубоги. «Динамо» (Тб) — «Наполи» (Неапол). 23.45 — Концерт. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун телефильмлар. 12.15 — «Константин Заслонов». Бадиий фильм. 13.35 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. Бокс. Ярим финал. 18.00 — «Оқ автомобиль». Телефильм. 18.25 — Қизиқарли учрашувлар. 19.55 — «Ривожланган социализм шароитида КПССнинг аграр сиёсати». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Совет Ўзбекистони композиторлари». Сайфи Жалил. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Совет Ўзбекистони композиторлари». Сайфи Жалил (давоми). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Журналист». Бадиий фильм, 2-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Анничка». Бадиий фильм. 20.25 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — «Тошкент» телепрограммаси. 21.45 — «Ўқитувчи экрани». 22.15 — Ҳужжатли фильм.

14 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Олға, болакайлар!». 10.55 — «Қаерда эдинг, Одессей?». Бадиий фильм, 1-серия. 12.00 — Концерт. 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 «Ватанимиз — СССР». 17.00 — «Халқ оҳанглари». 17.15 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 18.00 — «Жасорат». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Спорт программаси. 20.10 — «Қаерда эдинг, Одессей?». Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 22.30 — «Е. Светланов концерти». 4-кўрсатув. 23.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — «Фалсафанинг асосий масаласи». 13.00 — «Бронза қуш». Бадиий фильм, 1-серия. 14.05 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. Бокс. Финал. 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Прогресс». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Илҳом». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Т. Дошумова куйлайди. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Ҳеч ким ўлишни истамайди». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 20.25 — «Скрипка куйлари кечаси». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильмлар. 22.00 — Алиса Фрейндлих. Фильм-портрет.

15 СЕНТЯБРЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Қўшиқ-кўшиқхон». 10.55 — «Қаерда эдинг, Одессей?». Бадиий фильм, 2-серия. 15.30 — Кинопрограмма. 16.00 — Концерт. 16.10 — «Жонажон табиат». 16.30 — «Шахмат мактаби». 17.00 — «Москва ва москваликлар». 17.30 — «Орлёнок». 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.00 — «Узоқ Шарқ илмий маркази». 4-кўрсатув. 19.30 — «1978 йил қўшиқлари». 20.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!. 20.15 — «Қаерда эдинг, Одессей?» Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Юмор кечаси». 23.30 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Концерт. 12.35 — «Бронза қуш». Бадиий фильм, 2-серия. 18.00 — Мультфильмлар. 18.25 — «Ёшлик». 18.55 — «Партия ходими минбари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Актёрлар ва роллар». Т. Мўминов. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — «Гайдуклар». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Бадиий фильм. 20.35 — СССР халқларининг рақслари. 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.50 — «Тошкент ва тошкентликлар».

16 СЕНТЯБРЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.25 — «Қаерда эдинг, Одессей?» Бадиий фильм, 3-серия. 11.35 — «Тонгги почта». 12.05 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 12.35 — «Москвичка». 13.35 — Ҳужжатли фильм. 14.25 — «Спортлото». 14.40 — «Здоровье». 15.25 — «Ўрмон паҳлавони ҳақида қисса». Бадиий фильм. 16.40 — «Музикали абонемент». 17.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 19.30 — Концерт. 19.45 — «Чин қалбдан». 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Бир оперетта куйлари». 23.35 — Ҳужжатли фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Телеминиатюралар. 11.30 — «Нафосат оламида». 12.00 — «Инсон ва қонун». 12.30 — «Шеърият мухлисларига». 12.50 — «Бронза қуш». Бадиий фильм, 3-серия. 13.55 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 14.25 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 17.35 — Мультфильм. 17.45 — Ўқувчилар учун спорт кўрсатуви. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Ота-оналар университети». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Назм ва наво». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Р. Файзий туғилган куннинг 60 йиллигига. 21.30 — «Вақт». 22.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!. 22.45 — «Мукофот». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.40 — Душанба кўрсатувлари.

17 СЕНТЯБРЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Концерт. 10.00 — «Будильник». 10.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 — «Букри тойчоқ». Бадиий фильм. 12.40 — «Қишлоқ янгиликлари». 13.40 — «Музикали киоск». 14.10 — Бугун — Ўрмон ходимлари куни. 14.40 — Музикали программа. 15.25 — «Халқаро панорама». 15.50 — «Зулмат салтанати». Фильм-спектакль. 19.30 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 — «Бугун ва ҳар куни». Ю. Никулин ҳақида телефильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.30 — Енгил атлетика бўйича СССР чемпионати. 23.15 — Концерт. 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Лола» ансамбли ижро этади. 11.05 — Фильм-концерт. 11.25 — Кинокўрсатув. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — У. Ҳошимов. «Қалбингга қулоқ сол». Телетеатр. 1-қисм. 14.25 — «Ўзбекистонда спорт». 14.55 — «Қалбингга қулоқ сол». 2-қисм. 16.00 — «Онамларнинг мактаби». 17.35 — Мультфильм. 17.40 — «Санъат ғунчалари». 18.10 — Телеминиатюралар. 18.50 — «Афғонистон йўл бошида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.10 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. Акробатика. 22.50 — «Бекатда уч соат» Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/IX да **Борис Годунов**, 10/IX да **Золушка** (кундузи), **Флория Тоска** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА (Ленин комсомоли номли марказий маданият ва истироҳат боғида) 9/IX да **Парвона**, 10/IX да **Келинлар қўзғолони**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/IX да **Нурхон**, 10/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 11/IX да **Она қизим**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 9/IX да соат **16.00** ва **19.30** да «**ҲАЙВОНОТ ДУНЕСИ ДЎСТЛАР ДУНЕСИ**» АТТРАКЦИОНИ (ўргатувчи РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Тихонов).

●

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
11 сентябрь соат 19.00 да Ҳ. Ҳ. Ниёзий
«ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ»
СПЕКТАКЛИ БИЛАН
ЎН БИРИНЧИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра ассистентлари: биринчи педиатрия факультетининг болалар юқумли касалликлари, микробиология;
кафедра ўқитувчилари: рус тили, фалсафа.

КОНКУРС МУДДАТИ — 16 СЕНТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

●

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ Г. С. ЗАЙЦЕВ НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ҒЎЗА СЕЛЕКЦИЯСИ ВА УРУҒЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ғўза биохимияси ва физиологияси — ўсимлик физиологияси ихтисоси бўйича **катта илмий ходимлар;** ғўза цитогенетикаси — генетика ёки цитология ихтисоси бўйича **катта ва кичик илмий ходимлар;** ғўза интродукцияси ва коллекцияси — селекция ва уруғчилик ёки ботаника ихтисоси бўйича **кичик илмий ходим;** институт карантин питомнигига фитапотология ва ўсимлик ҳимояси ихтисоси бўйича **катта илмий ходимлар** (2 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 30 СЕНТЯБРГАЧА.

Институт адреси: 702147, Тошкент область, Орджоникидзе райони «Салор почта» бўлими.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
«КИБЕРНЕТИКА» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: сув хўжалиги системалари ҳисоби, социал-иқтисодий системаларни бошқариш, электрон-ҳисоблаш машинаси ҳисоб методлари, элементлари ва узеллари;
кичик илмий ходимлар: социал-иқтисодий системаларни бошқариш, ахборот қабул қилиш ва узатиш аппаратура воситалари, тил ва транслятор-лар (2 ўрин), сув хўжалиги системалари ҳисоби, операцион системалар (3), бошқаришнинг автоматлашган системаси, техника воситаларини ишлаб чиқиш, адаптив системалар дискрет жараёнларни бошқариш автоматлашган системалар директива органлари учун ахборотни қайта ишлаш, электрон-ҳисоблаш машинаси элементлари ва узеллари (4).

КОНКУРС МУДДАТИ — 30 СЕНТЯБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700175, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 34-уй.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «АБВГДейка». 10.40 — «Ота-оналар, сизлар учун». 11.10 — «Тонгги почта». 11.40 — «Тасвирий санъат соҳасида 1978 йилги СССР Давлат мукофотига номзодлар». 12.10 — Концерт. 12.20 — Болгар халқининг миллий байрами — озодлик кунига бағишланган программа. 15.10 — Л. Н. Толстой туғилган куннинг 150 йиллигига. «Сен қизиққан китоблар». 16.05 — «Спортлото». 16.20 — «Здоровье». 17.05 — Концерт. 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — Янгиликлар 18.45 — «1978 йил қўшиқлари». 19.15 — «Кавказ қиссаси». Бадиий фильм, 1- ва 2-сериялар. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.35 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 23.20 — «Пойгачилар». Ҳужжатли фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Куйла ёшлигим». 10.50 — «Сўнгги суҳбат» (теленовелла). 11.40 — «Ота-оналар учун консультация». 12.10 — «Шеърият мухлисларига». 12.30 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 13.00 — «Ханжар». Бадиий фильм, 3-серия. 14.10 — «Замандас». 17.35 — Мультфильм. 17.50 — Концерт. 18.25 — «Болгар халқининг миллий байрами». 18.45 — «Ёшлик». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Н. Назаров куйлайди. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.15 — «Ажал шамшири». Телетеатр, 1-қисм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Мақомлардан парчалар. 9.30 — М. Узоқов ва Ж. Султонов ижро этган қўшиқлар. 10.15 — «Гулшан». 11.30 — Концерт. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Беш йиллик план муддатидан илгари». 13.30 — Музикали программа. 14.00 — Пахтакорлар ҳақида радиоочерклар. 15.40 — «Давр тақозоси билан». 16.10 — Музика меросининг асоси. 17.00 — Уйғур куйлари. 18.15 — Ҳосилдорликни ошириш йўлида. 18.30 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасида. 18.50 — «Ёшлик». 20.25 — Дўстлик қўшиқлари. 21.00 — Болгария халқининг миллий байрами. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 23.15 — Лирик тароналар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП. Тошкент, Ленин проспекти 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-33, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-64-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26, эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62, Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71, Сирдарё — 2-09-70, Сурхондарё — 55-35, Хоразм — 51-24, Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 38-42, Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92, Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.